

Zalobienie teczki A-Rojewskiej 2006v.
Opracowanie teczki 2013v.

AK
Krosno

Adres

Jedliże 38-460

Zdję.

z9

pot. **BETLEJ Bronisława**

Zd. Wozniak
ps. "Monika"

3760/USK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — BETLEJ Bronisława

z d. Wóźniak

ps. „Monika”

T. 3760 / WSK

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓

I/3 – Inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora ✓

II. Materiały uzupełniające relację

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”):

III/1 – dot. rodziny relatora

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945)

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r.

III/5 – Inne...

IV. Korespondencja ✓

.....
.....
.....
.....

V. Wypisy ze źródeł (tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”)

I/1 - Relacja

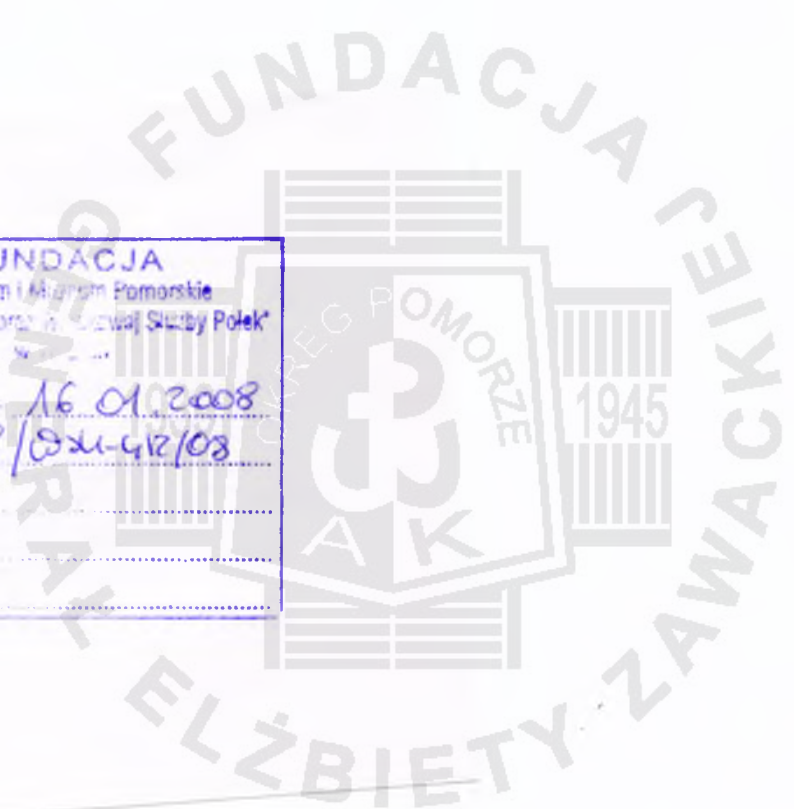
- Biogram B. Betlej, mps, kopia, k. 2, s. 1-2
- List będący relacją, mps, kopia, k. 3, s. 3-5
- Informacje biograficzne, mps, kopia, k. 3, s. 6-8

FUNDACJA
"Archiwum i Muzeum Pomorskie
Armii Krajowej oraz Szkoły Służby Polek"

Wpłynął dnia: 16.01.2008
L. dz. 438 / 2006-412/08

Załączniki:
Referent:

Bronisława Betleja „MONIKA”

Urodziła się 26 sierpnia 1928 roku w Dominikowicach w powiecie Gorlickim. W rodzinie chłopsko-robotniczej. W 1931 r. zmarła jej matka. Ojciec w niedługim czasie ożenił się ponownie, a opiekę nad nią zlecił siostrze zmarłej i tak już pozostało.

Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Gorlicach, podjęła naukę w Szkole Gospodarstwa Domowego – pod tą nazwą kryło się Gimnazjum tajne nauczanie.

Okres okupacji to był dla niej koszmar i pozostawił na jej zdrowiu stałe ślady.

Dom w Dominikowicach był miejscem kontaktowym i przerzutowym. W listopadzie 1942 r. złożyła przysięgę przed zastępcą dowódcy w obwodzie Gorlice Janem Huluchem „Muzyka” – pseudonim „Feliks” Grzybowski Armii Krajowej. Był on łącznikiem, pomiędzy dywersantami na kopalni Ropy Naftowej w Krygu i Kobylance, oraz Sękowej i Dominikanowicach przenosząc rozkazy, odbierając meldunki i przenosząc broń i amunicję na wskazane miejsca.

Cały czas był łącznikiem między dowódcą Kaliszkiem Leonem pseudonim „Podnosek”, który uratowany z rąk gestapo przebywał w miejscu znanym tylko kilku osobom. Ponieważ od początku kuzyn Antoni wprowadzał ją w konspiracyjną działalność, znała znakomicie teren i jako dziecko mogła poruszać się swobodnie nie wzbudzając do czasu podejrzeń.

W roku 1944 zaczęły się represje. Kuzyna Antoniego aresztowano, zaczęły się przesłuchania na gestapo, rewizje, bicie stawianie do egzekucji. Jakoś przez to wszystko przeszła i żyje.

Po ukończeniu szkoły w tajnym nauczaniu zaczęła uczęszczać do Szkoły Handlowej w Gorlicach, lecz jej nie ukończyła, bo zakończyła się okupacja, zakończyła się gehenna.

W kwietniu 1945 zdała do Gimnazjum im. Mariana Kramera w Gorlicach, zdała małą maturę, ukończyła w skróconym systemie Liceum Pedagogiczne w Gorlicach. Zaczęła po egzaminie uczyć w Szkole Podstawowej Męskiej w Gorlicach. Jednak wykształcenie wydawało jej się nie wystarczające i wobec tego w 1948 roku zdała do Liceum Przyrodniczo Matematycznego w Krośnie, które ukończyła w roku 1950.

15 lipca 1950 r. zaczęła pracę w Budowlanym Przedsiębiorstwie w Krośnie. Po rozwiązaniu tegoż przedsiębiorstwa pracuje w Rzeszowskich Zakładach Przemysłu Sportowego w Krośnie. Po 2 letnie przerwy w pracy, w której to opiekowała się trójka dzieci.

Od 1955 roku zaczęła pracę bliżej miejsca zamieszkania. Rodzice męża w tym czasie zaczęli poważnie chorować. Pracę zaczęła w Gminnej Spółdzielni w Jedliczu, gdzie pracowała do 1979 roku. Z porozumieniem stron przeszła do pracy do Zakładów Energetycznych „Energetyk” w Męcince – jeszcze bliżej domu i tu przepracowała do renty w roku 1982.

W latach 90-tych przeszła na emeryturę. Jako emerytka – obok pracy domowej – codziennej oddała się poezji, która była marzeniem całego jej życia. Uparcie pracowała nad realizacją swoich marzeń i oto spełniło się jej marzenia.

Bronisława Betleja posiada bogaty dorobek literacki. Pisze wiersze, poezję i bajki dla dzieci. Za działalność pisarską wielokrotnie nagrodzona i wyróżniona – wiele odznaczeń, świadectw uznania, tytułów honorowych certyfikatów środowisk naukowych i twórczych i oto:

Op. J. Horyn

- 1993/94 – tytuł „Kobiety Roku w literaturze na świecie”
- 1995 – honorowy tytuł „Indywidualności Województwa Krośnieńskiego”
- 1997 – tytuł „Człowieka Roku na Podkarpaciu”
- 1997 – „Złoty Krzyż Zasługi” za działalność literacką nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
- 1999 – tytuł „Honorowy Obywatel Miasta i Gminy Jedlicze” przyznany z okazji 50-lecia twórczości literackiej
- 2001 – certyfikat „Międzynarodowa Osobowość Roku” w uznaniu za osiągnięcia w literaturze i poezji nadany przez Centrum Biograficzne w Cambridge.
- 2003 – „Odznaką zasłużonego Działacza Kultury” nadaną przez Ministra Kultury Rzeczypospolitej Polskiej
- 2003 – „Krzyż kawalerski Odrodzenia Polski” Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za działalność literacką
- 2004 – tytuł „Międzynarodowy Pisarz Roku 2003” za wybitny wkład w poezji i literaturze przyznany przez Centrum Biograficzne w Cambridge.

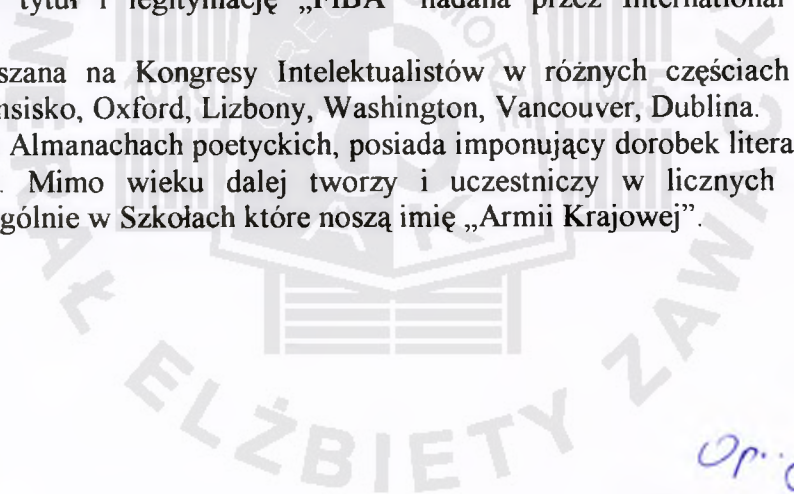
Bronisława Betleja jest Członkiem Związku Literatów Klubu Pisarzy, Laureatką Nagrody literackiej – „Złote Pióro”.

Figuruje w wielu międzynarodowych encyklopediach wydawanych przez Cambridge w Dictionary of International Biography – w The World Who Of Women, International Who's Who Of Intellectuals, International Who's Who Of In Poetry, oraz w „Międzynarodowym Słowniku dwóch tysięcy wybitnych osobistość na świecie”.

Posiada prestiżowy tytuł i legitymację „FIBA” nadana przez International Assucation Cambridge .

Wielokrotnie zapraszana na Kongresy Intelktualistów w różnych częściach świata: do Edynburga, San Fransisko, Oxford, Lizbony, Washington, Vancouver, Dublina.

Drukowana w wielu Almanachach poetyckich, posiada imponujący dorobek literacki. Wydała dziesiątki tomików. Mimo wieku dalej tworzy i uczestniczy w licznych spotkaniach z młodzieżą, a szczególnie w Szkołach które noszą imię „Armii Krajowej”.

Op. J. Heyny

Uzasadnienie :

Liczne spotkania autorskie o tematyce patriotycznej z młodzieżą prowadzone w wielu Szkołach także z osobami w różnym wieku w sumie w okresie ponad 50-letniej działalności literackiej, odbyłam ponad 1000 spotkań autorskich w różnych miejscowościach w kraju..

Uczestniczę we wszystkich uroczystościach patriotycznych,, także przy odsłonięciach pomników w miejscach kaźni –strofy mojej poezji oddają hołd poległym-zamęczonym .

Wydane wiersze służą młodzieży do recytacji na uroczystościach patriotycznych w całej Polsce. Szczególnie tomiki –Pożółkłe karty historii następnie tomik –Posłuchaj starych drzew oraz Gorlice brosza serca- całkowicie poświęcone tematyce wojennej. Na wszystkie ważne uroczystości piszę związane tematycznie z danym wydarzeniem dłuższe utwory .

Występuję w kościołach podczas patriotycznych uroczystości , w wydanych 38 książkach obecne są wspomnienia z lat wojny. Uczestniczę w Międzynarodowych Sesjach o tematyce wojennej. Działam w Harcerstwie i w licznych Organizacjach Wojskowych.

W Dukli koło Krosna stoją kamienne tablice- pomniki z moją treścią napisaną na okoliczność patriotycznych wydarzeń i przyjazdu Papieża Jana Pawła II podczas pobytu na Podkarpaciu...

Prowadzę nieustający kontakt z Szkołą w Kłodzku im Kpt. Stanisława Betleja –Bohatera Narodowego – którego imię mają szkoły także w Przewozie i w Krośnie . Jego Imię noszą ulice i stowarzyszenia w wielu miejscowościach w kraju. On- po długich latach trudnych zmagani z hitlerowskim okupantem zginął na polu chwały ratując żołnierzy przed zmasowanym ogniem snajpera pod Bogxbergiem w kwietniu 22 1945 roku . Był starszym bratem mojego męża. Jego Imieniem nazwane są ulice w wielu miejscowościach w kraju , a także Jego imię przyjęli harcerze w różnych miejscowościach. ...

Posiadam liczne odznaczenia wojskowe . w czasie wojny byłam łączniczką w szeregach AK Mieszkałam wtedy w domu Ciotki która mnie przyjęła pod swój dach , po śmierci mojej Mamy – miałam wówczas trzy latka , ojciec ożenił się ponownie dla mnie brakło miejsca w rodzinnym domu z ojcem pozostał jedynie mój młodszy brat. Dom w którym mieszkałam przechowywał głębokie tradycje patriotyczne , kuzyni którzy przyjeżdżali byli oficerami zawodowymi , stąd i moje wrażenia pozostawały pod Ich ustawicznym wpływem.

Wychowana po spartańsku wcześniej poznałam zasady godnego życia i wartość pracy. Nikt nie ułatwiał mi życia , pozostawiona własnemu pokonywaniu trudności – rosłam w przekonaniu że na mój los muszę sama zapracować , bo nikt o to nie dbał .Ojciec nie interesował się ani moim losem ani potrzebami, Ciotka zajęta swoimi sprawami , oczywiście zauważała moje potknięcia i surowo je karała , to były inne czasy

Przyszła okupacja ze wszystkimi jej konsekwencjami, złożyłam przysięgę i z pełną odpowiedzialnością i rozwagą wypełniałam nader trudne rozkazy, a że byłam zdyscyplinowana i odważna powierzano mi coraz więcej zadań, musiałam pokonać lęk bo w tym działaniu nie było miejsca ani czasu na strach.

Działać trzeba było błyskawicznie z zachowaniem najistotniejszych zasad nie okazywania strachu w warunkach dramatycznych- Kiedyś w luźnej rozmowie powiedział mi kuzyn że lęk można wyczytać z oczu , zapamiętałam i to mi pomogło w kilku sytuacjach bezpośredniego spotkania z żandarmerią.

To były długie okrutne lata , nie oszczędzano mi widoku egzekucji i przeżywania przestuchań . Przeżyłam chwile w których wymierzona we mnie lufa karabinu czy pistoletu , wyzwalała bunt i jednocześnie bezradność i pytanie wystrzeli czy jeszcze oszczędzi butny na rozstawionych nogach z trupią czaszką znakiem nienawiści i śmierci esesman.

Pamiętam długie godziny w których życie ludzkie pozostawało igraszką w rękach wroga. Tego nie da się zapomnieć , jak i koszmarnych obrazów przemocy i zniewolenia. Terror rodził bunt , a ten wyzwalał odwagę spontaniczną czasami wręcz zuchwałą.

Nic nie było mi obce , ani przestuchania , ani łapanki , ani obrazy egzekucji , podczas których serce rozrywał ból i gorycz.

Po wyzwoleniu nadzieje okazały się złudne nadszedł czas kłamstwa i niesprawiedliwości AK było wrogiem numer jeden . Podstuchy i szykanowanie , w pracy ustawiczne przymuszanie do wstąpienia do partii.

Nigdy nie sprzeniewierzyłam swoich ideałów ,nie zapisałam się do partii , do końca pozostałam bezpartyjna pracowałam za nędzne grosze , w miejscowym GS w sklepie , nie byłam posłuszna , nie poddałam się ,zachowałam godność i przekonania.

W moich wierszach i nie tylko także w rozmowach z młodzieżą z którą mam ustawiczne kontakty , przekazuję wartości których tak dzisiaj brakuje w zmaterializowanym obłudnym świecie.

Wiersze są prawdziwym opisem przeżytych zdarzeń i autentycznym reportażem tamtego czasu grozy, nigdy nie kłamię ,relacje zawarte w moich wierszach są odbiciem tamtej bolesnej historii. Mam niesłychanie dobry odbiór ,młodzież i nie tylko , słucha i odnosi wrażenie ,że to jest dobra szkoła patriotyzmu i szacunku dla trudnej naszej historii.

Przeżyłam wiele, z mojego życia jak z otwartej księgi , czytam wczoraj i dziś , jestem wdzięczna Stwórcy że pozwala mi zachować jasność umysłu i trzeźwość oceniania rzeczywistości. W moich utworach okolicznościowych dużo piszę na ten temat .

Jestem zapraszana do różnych miejscowości w kraju na Kongresy i Rocznice ważnych wydarzeń staram się być obecną, ostatnio otrzymałam Certyfikat Międzynarodowej Nagrody Pokojowej "International Peace Prize" nadany przez United Cultural Convention .Instytucja ta powstała w 2000 roku w ramach American Biographical Institute North Carolina {USA}.

Pochodzę z rodziny o głębokich tradycjach patriotycznych i w takiej rodzinie o korzeniach godności i miłości Ojczyzny odnalazłam miejsce przy boku męża i Teściów.

Można by snuć wspomnienia długie i gorzkie , ale ten temat przekazuję w wierszach i nie tylko bo jestem to winna Tym którzy nie poznali ,koszmaru tamtych dni. Kto czyta moje utwory odnajdzie odpowiedź na pytania ..

W tym roku kończę 80 lat długą i bolesną sagę życia spisuję w swoich księgach.

Szanowni Państwo bliższe dane z mojego życiorysu są zamieszczone w wydanych pozycjach , więc nie będę ich powtarzać .Przesyłam parę wierszy nie publikowanych a związanych tematycznie z różnymi uroczystościami patriotycznymi , może i Wam Szanowni Państwo wypełnią brakujące tematy. Pozwalam na korzystanie z materiałów , oczywiście pod moim nazwiskiem.

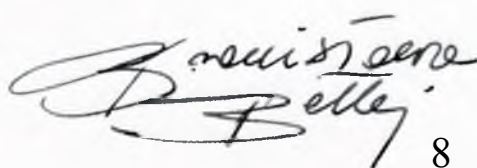
Jestem wdzięczna za życzliwość której doznaję , cieszę się z nawiązania wspólnego kontaktu. Przyznam że śpieszę się z przekazaniem historii przeżytej aż do bólu realnie , bowiem czas mój jest już na etapie powołania na wieczną wartość przed Stwórcą.

Nie zdążyłam napisać życzeń Świątecznych , mam bardzo chorego męża {Parkinson i Ajschajmer} to jest codzienna moja służba 24 godzinna . Z mężem przeżyliśmy zgodnie 58 lat.

Z okazji Nowego Roku życzę z całego serca zdrowia i dobra w rodzinach, spełnienia zamierzeń i wszelkich łask od Jezusa Narodzonego Życzę dobrych przyjaciół byśmy nie czuli się osamotnieni w tym naszym nowym szalonym świecie. Specjalne życzenia i ukłony z podziękowaniem za przesłany Biuletyn i życzenia składam Pani Ani Rojek .

Z szacunkiem i pozdrowieniami

Bronisława Betlej ps. okup. "MONIKA" .

Posiada wiele odznaczeń wojskowych;

- 2004 - **Stopień Porucznika Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej**
mianowanie przez Ministra Obrony Narodowej
- 2002 - **Stopień Podporucznika Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej**
nadany przez Związek Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej
- 2002 - **Odznaka Honorowa Obrońcy Kresów Wschodnich II RP**
nadany przez Radę Główną Niezależnego Stowarzyszenia Kombatantów Polskich i Zarząd Główny Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka J. Piłsudskiego
- 2002 - **Srebrny Medal za Zasługi dla Oficerów RP**
nadany przez Zarząd Główny Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
- 2001 - **Odznaka "AKCJI BURZA"** i legitymacja Żołnierza AK „ Akcji Burza” nr 1/36/201
przyznana przez Komitet Organizacyjny 50 – lecia Powstania Warszawskiego i „ Akcji Burza” pod Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
- 1999 - **Patent Nr 7867 Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny**
nadany w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej przez Prezesa Rady Ministrów Pana Jerzego Buzka
- 1998 - **Krzyż Niezlomnych** oraz legitymacja Nr 000499
nadany przez Zarząd Naczelny Stowarzyszenia Polskich Byłych Więźniów Politycznych we Wrocławiu
- 1997 - **Krzyż Paryzancki**
nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Aleksandra Kwaśniewskiego
- 1997 - **Kombatancki Krzyż Zasługi**
nadany przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Polskich Kombatantów Obrońców Ojczyzny
- 1997 - **Krzyż Walki o Niepodległość** w uznaniu zasług
nadany przez Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Kraju „ ANTYK”
- 1996 - **Legitymacja Nr 1384/36 Niezależnego Stowarzyszenia Kombatantów Polskich w Opolu**
wydana przez Prezesa Rady Głównej N.S.K.P. w Opolu
- 1995 - **Krzyż Armii Krajowej**
nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Lecha Wałęsę
- 1995 - **Odznaka Weterana Walk o Niepodległość**
przyznana przez Sekretarza Stanu Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
- 1992 - **legitymacja Nr 0473392 Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej**
wystawiona przez Prezesa Zarządu Okręgu Rzeszów

Za wkład pracy społecznej w dziedzinie wychowania, opieki nad dzieckiem i dla dobra dzieci otrzymała;

- 1996 - **Odznakę Zastużonego Działacza TPD**
nadaną przez Zarząd Główny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
- 1994 - **Odznakę Przyjaciół Dziecka**
nadaną przez Zarząd Wojewódzki w Krośnie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

1/1-6

BRONISŁAWA BETLEJ (urodz. 26 sierpnia 1928r w Dominikowicach k/ Gorlic – woj. małopolskie)

Poetka, prozaik. Pisze także bajki dla dzieci.

Jest Członkiem Związku Literatów Polskich i Warszawskiego Klubu Pisarzy .

Pierwsze utwory ukazały się na początku lat 60-tych na łamach lokalnej i ogólnopolskiej prasy a także na antenie radiowej i telewizyjnej. Uzyskały wysoką ocenę krytyków i odbiorców, również zagranicznych.

Za działalność pisarską wielokrotnie nagradzana i wyróżniana. Posiada wiele odznaczeń, świadectw uznania, tytułów honorowych i certyfikatów środowisk naukowych i twórczych;

- 2004 – tytuł „**Międzynarodowy Pisarz Roku 2003**” za wybitny wkład w poezji i literaturze przyznany przez Międzynarodowe Centrum Biograficzne w Cambridge
- 2003 – **Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski** nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Aleksandra Kwaśniewskiego
- 2003 – **Odnaka Zasłużonego Działacza Kultury** nadana przez Ministra Kultury Rzeczypospolitej Polskiej Pana Waldemara Dąbrowskiego
- 2003- **Złote Pióro Redaktora Naczelnego „Kuriera Gorlickiego”** Pana Romana Dziubiny
- 2002- **Nagroda Burmistrza Gminy Jedlicze** za osiągnięcia w dziedzinie kultury
- 2001 - certyfikat „**Nagroda XXI wieku za osiągnięcia**” w uznaniu wybitnych zasług w dziedzinie poezji i literatury nadany przez Międzynarodowe Centrum Biograficzne w Cambridge
- 2001 – certyfikat „**Międzynarodowa Osobowość Roku**” za osiągnięcia w poezji i literaturze nadany przez Międzynarodowe Centrum Biograficzne w Cambridge
- 1999 – tytuł „**Honorowy Obywatel Miasta i Gminy Jedlicze**” przyznany z okazji 50 – lecia twórczości literackiej
- 1997 – „**Złoty Krzyż Zasługi**” za działalność literacką nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Aleksandra Kwaśniewskiego
- 1997 – tytuł „**Człowieka Roku na Podkarpaciu**” nadany przez Wojewodę Krośnieńskiego
- 1996 - nagroda Związku Literatów Polskich „**Złote pióro**”
- 1995 – honorowy tytuł „**Indywidualności Województwa Krośnieńskiego**”
- 1993/94 – tytuł „**Kobiety Roku w Literaturze na świecie**” przyznany przez Międzynarodowe Centrum Biograficzne w Cambridge

Figuruje w wielu Międzynarodowych Encyklopediach wydawanych przez Cambridge

- ◆ *Dictionary of International Biography*
- *International Who`s Who in Poetry and Poets / 1999/2000*
- *International Who`s Who in Poetry and Poets / 2001/2002*
- *Biographical Association Directory / 1996/1997*
- *International Who is Who Intellectuals / 1995/1996*
- *The World Who`s Who Woman 1994/1995*

Znajduje się w „*Międzynarodowym Słowniku dwóch tysięcy wybitnych osobowości na świecie*” / 1996/1997/.

Posiada prestiżowy tytuł i legitymację „*FIBA*” nadaną w 1995 roku przez *International Biographical Association* w Cambridge.

Wielokrotnie zapraszana na Kongresy Intelktualistów w różnych częściach świata; do Edynburga, San Francisco, Oxfordu, Lizbony, Washingtonu, Vancouver, Dublina.

Jest członkiem licznych klubów artystyczno – literackich; m.in. Klubu Literacko Artystycznego przy Domu Kultury w Krośnie, Klubu Pracy Twórczej przy Civitas Christiana, Julińskiego Bractwa Literackiego, stowarzyszeń Kombatantów i innych a także Światowego Związku Żołnierzy AK i Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

Posiada wiele odznaczeń wojskowych;

- 2004 - **Stopień Porucznika Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej**
mianowanie przez Ministra Obrony Narodowej
- 2002 – **Stopień Podporucznika Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej**
nadany przez Związek Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej
- 2002 – **Odznaka Honorowa Obrońcy Kresów Wschodnich II RP**
nadany przez Radę Główną Niezależnego Stowarzyszenia Kombatantów Polskich i Zarząd Główny Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka J. Piłsudskiego
- 2002 – **Srebrny Medal za Zasługi dla Oficerów RP**
nadany przez Zarząd Główny Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego
- 2001 – **Odznaka "AKCJI BURZA"** i legitymacja Żołnierza AK „ Akcji Burza” nr 1/36/201
przyznana przez Komitet Organizacyjny 50 – lecia Powstania Warszawskiego i „ Akcji Burza” pod Patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
- 1999 - **Patent Nr 7867 Weterana Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny**
nadany w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej przez Prezesa Rady Ministrów Pana Jerzego Buzka
- 1998 – **Krzyż Niezlomnych** oraz legitymacja Nr 000499
nadany przez Zarząd Naczelny Stowarzyszenia Polskich Byłych Więźniów Politycznych we Wrocławiu
- 1997 – **Krzyż Paryzancki**
nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Aleksandra Kwaśniewskiego
- 1997 - **Kombatancki Krzyż Zasługi**
nadany przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Polskich Kombatantów Obrońców Ojczyzny
- 1997 – **Krzyż Walki o Niepodległość** w uznaniu zasług
nadany przez Stowarzyszenie Polskich Kombatantów w Kraju „ ANTYK”
- 1995 – **Krzyż Armii Krajowej**
nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Lecha Wałęsę
- 1995 - **Odznaka Weterana Walk o Niepodległość**
przyznana przez Sekretarza Stanu Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
- 1992 – **legitymacja Nr 0473392 Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej**
wystawiona przez Prezesa Zarządu Okręgu Rzeszów

Za wkład pracy społecznej w dziedzinie wychowania, opieki nad dzieckiem i dla dobra dzieci otrzymała;

- 1996 - **Odznakę Zasłużonego Działacza TPD**
nadaną przez Zarząd Główny Towarzystwa Przyjaciół Dzieci
- 1994 – **Odznakę Przyjaciół Dziecka**
nadaną przez Zarząd Wojewódzki w Krośnie Towarzystwa Przyjaciół Dzieci

Ważnym odznaczeniem „ podsumowaniem łączenia dwóch światów codzienności i poezji” jest **Medal za długoletnie 50 - letnie pożycie małżeńskie** nadany w 2000 roku przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Pana Aleksandra Kwaśniewskiego.

71-8

Bronisława Betlej odbyła ponad 800 spotkań autorskich o różnorodnej tematyce i gatunku literackim dla zróżnicowanych wiekowo Odbiorców.

Corocznie odbywają się młodzieżowe konkursy recytatorskie poezji Autorki.

Systematycznie bierze udział w sesjach popularno – naukowych oraz prestiżowych uroczystościach w południowych regionach kraju.

Mimo licznych obowiązków i zajęć tworzy nadal z ogromną pasją, oddając się poszukiwaniu nieodgadnionego i ciągle zaskakującego świata.

W zbiorach Poetki znajduje się 18 tysięcy nie opublikowanych wierszy dla spragnionych piękną wysublimowanych Odbiorców.

Dotychczas ukazały się następujące tomiki poezji;

1. *Przeciw światu* - 1989
2. *Zatrzymać jeszcze wiatr* - 1990
3. *Oto moja godzina* - 1990
4. *Słowo na niepogodę* - 1991
5. *Pióro tańczącego ptaka* - 1991
6. *Moje krajobrazy* - 1992
7. *Cnoty i niecnoty* - 1992
8. *Los zapisany westchnieniem* - 1993
9. *Słowo wobec Boga i Jego Matki* - 1993
10. *Mój maleńki świat* - 1993
11. *Posłuchaj starych drzew* - 1994
12. *Bać się nie trzeba* - 1995
13. *Ty, który masz w oczach wiosnę* - 1995
14. *Jakie jest imię ciszy* - 1995
15. *Gorlice – Brosza serca* - 1995
16. *Taniec woskowych figur* - 1995
17. *Modlitwa pielgrzyma* - 1996
18. *Psalmy mojego życia* - 1996
19. *Z wiarą ojców w nowe tysiąclecie* - 1997
20. *Pozwólmy dzieciom śpiewać* - 1997
21. *Pożółkłe karty historii odwracam* - 1998
22. *Stan skupienia (Antologia)* - 1998
23. *Gwiezdna obietnica* - 1998
24. *Mała Ojczyzna* - 1999
25. *To tylko myśli* - 1999
26. *Zauroczenie* - 2002
27. *Pytanie o wymiar szczęścia* - 2002
28. *Pochyl głowę - który przechodzisz* - 2003
29. *Sentymentalne powroty* - 2003
30. *Ojcu świętemu z Ojczystej Ziemi* - 2004
31. *Pewnego dnia* - 2004
32. *W karawanie marzeń* - 2004

I/2 Dokumenty

- oświadczenie świadka A. Woźniaka, Gasto 1984, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 1-2
- oświadczenie świadka J. Halucha, Brzesko 1985, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 3
- oświadczenie świadka K. Musiata, Kobylanka 1985, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 4
- Arkusz ewidencyjny 3 z ŻAK Okręg Rzeszów, 1992, mps, rkps, kopia, k. 1, s. 5-6

ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW
o WOLNOŚĆ I DEMOKRACJĘ
Zarząd Wojewódzki w Krośnie
Z SIEDZIBĄ w JASŁU
ul. Staszica 17
38-200 Jasło tel. 3377

T/2-2

Wymieniony jest zweryfikowany jedynie jako żołnierz
Wojska Polskiego biorący udział w wojnie obronnej w 1939 roku
Natomiast z Ruchu Oporu - AK nie jest zweryfikowany.

Jasło, dnia 16,04,1985 r

Jan Tadeusz Haluch / Muryski /
"Felites" - Gryboski

Grybosko (miejscowość) dnia 26 Styrene 1965 r.

I/2-3

Grybosko ul. Proszkowska 15/19

(Nazwisko, imię, pseudonim i adres wydającego oświadczenie)

Oświadczenie świadka

Jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od — do): ZN2 - AK / Koolyn / od maja 1940 do Styrenie 1945

świadom(a) odpowiedzialności karnej za prawdziwość podanych niżej przeze mnie faktów
chemiel osobisty ZL 1966800 mydłem 14.V 1963. KPMO
Debrnowe Tarasowicki
o s w i a d c z a m

Ob. Betty Grusztam syn (córka) Milusia i Marii
urodz. dnia 26 sierpnia 1928 19... roku w Dominikowice, gm. Sphowa, Gore.

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(cą) oświadczenie i czasokres od — do): W jeniei parolucem lub listopad 1942 rok osobiście celebrowałem przyjezd od ni/nym. i pniehorac.

ję. Oby placówki "Kaliszowiec" ps Pombsek - Leon "gm. Sekowice i okreg mafiony Dominikowice - Krop Gnydziclowe jej funkcje i czerwikli i obozu jako miejsce kontaktow.

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim "Merika" i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalności w czasie walki z okupantem hitlerowskim, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakich był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod czyim dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): Od jeniei 1942 do listopada 1944 roku obojne

petnia moje obowiazki Tarasowicki AK pouzlikowo pomijaly
dywersantami na kopalni wapi w mafionej - pniehorac rozbury
i kolperenji meloluxki od nich pniehorac rozbury
broni na wsherone miejsca. W s. 1944 byla rozwiktem
panipohy chemielowem i plnijn. Pmer caty okres obozu robujmy
byl apsto melim lub miejscem przekutyomym ze wzpobli
me obojne Sytuacje tercowne. Znieo obojne teren kopalni
wapi moza subcolne pniehorac nie buolby poolej nei
orkob. Byla odurzene i peine posnyczenie obo noszej.
Sprawy. Lastupije me uzenie i pniehorac obo organizag.
kaulbatowch.

Własnoręczność podpisu stwierdza się:

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

(pieczęć powierniczych władz)

kpt rez. LHP Haluch Jan
(Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko)

Mieczysław Karol

Kobylanka 233

Nazwisko, imię, pseudonim i adres składającego oświadczenie
Woj. Henryk Szym

Kobylanka dnia 10 VII 1983 r.
Miejscowość

1983 r.

I/2-4

OŚWIADCZENIE ŚWIADKA

Ja, jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową od—do): Działalność w Ruchu Oporu od 5 grudnia 1940 roku do 17 stycznia 1945

świadomy(a) odpowiedzialności wynikającej z przepisów prawa karnego za prawidłowość podanych niżej przeze mnie faktów, legitymujący(a) się dowodem osobistym seria i numer Dot. OS-ZN 343 1609 wydanym dnia 25 sierpnia 1967 r. przez KPMO Gorlice

O Ś W I A D C Z A M:

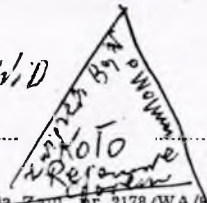
że Ob. Zelli Pruciszew syn (córka) Michała i Marii
urodz. dnia 26 sierpnia 1928 r. w Doumbrowie

jest mi znany(a) osobiście jako uczestnik(czka) (wymienić formację Ruchu Oporu, nazwę obozu lub więzienia, formację wojskową oraz okoliczności, w których świadek zetknął się z otrzymującym(ą) oświadczenie i czasokres od — do): Należała do Armii Krajowej, którą odwiedzała na terenie gromady Doumbrowa K/10 Gorlice w okresie okupacji w latach 1942 - 1944

Wyżej wymieniony(a) posiadał(a) pseudonim Mowka i pełnił(a) funkcję — brał(a) udział (w tej części opisuje się: przebieg służby i działalność w okresie bezpośredniego udziału w walkach wolnościowych, pełnioną funkcję, stopień wojskowy, w jakim był(a) oddziałach, grupach, placówkach, pod czym dowództwem, kierownictwem, udział w akcjach bojowych i innych, w jakich miejscowościach, nazwa obozu itp. wszelkie zmiany i czasokres od — do): 11 latach 1942 - 1944 pełniła funkcję łączniczki pomiędzy oddziałami AK działającym na terenie kopalni Ropy o. węgelnym D-cy oddziału AK Tadolowa Muryka. Jako uczestniczka szkodliwych Podstawom z Sobotki kopalni przenosiła wszelkie przesłanki, meldunki, sprawozdania i inne informacje

Jeśli świadek jest członkiem ZBoWiD, powinien wpisać numer legitymacji członkowskiej Nr 20979 wydanej przez Zarząd Okręgu w Rechenie

Własnoręczność podpisu stwierdza się:
Wnieprzez
Kota Miejskiego ZBoWiD
w Gorlicach

Prawdziwość powyższych danych stwierdzam własnoręcznym podpisem

Mieczysław

Nazwisko, imię, stopień wojskowy, funkcja, stanowisko

1/2-5

Narodowość... polska Obywatelstwo... Polska

Udział w środowisku: (przebieg pracy zawod. społecznej po wyzwoleniu)
od 1945r. do 1949 uzupełniam wykształcenie średnie
1950 podejmuje prace przedsiębiorstwo Budowlane, Fabryka Obuwia
GS sam. Chop., ZIELONKA ZPRE - cinka
1981r przechodzi na emeryturę.

Posiadane odznaczenia

Represjonowanie: 1939 — 1945, W czasie okupacji nosani ciągłymi rewizjami
prześluchiwan kilkakrotnie przez Gestapo bita, stawiana pod ścianą
niejednokrotnie do egzekucji.

po 1945

Obecny adres ul. Jesionowa 23 kod 38-460 Jedlicze

Telefon domowy 520 92

Telefon służbowy

Data: 1992 . . . -9

[Signature]
Podpis 1

Zarząd Okręgu Rzeszów w oparciu o ustalenia Komisji Weryfikacyjnej z dnia
Nr prot. postanowiła uznać pełne prawa członkowskie i wpisać
w poczet członków zwyczajnych Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

data

podpis

42-6

Mając w pamięci wspólną walkę w szeregach Armii Krajowej oraz świadom celów i zadań Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej zgłaszam swój udział członka zwyczajnego, zobowiązuję się do przestrzegania statutu i podporządkuję się rygorom organizacyjnemu Związku.

1992. 02. 29

data

Betlej Bronisława
czytelny podpis

Arkusz ewidencyjny

Nazwisko i imię BETLEJ Bronisława
Stopień szeregowy w tym w AK szeregowy
Data urodzenia 26 sierpnia 1920 r. Miejscowość Dominikowice pow. Gorlice.
Nazwisko panięskie mężatki Woźniak Bronisława
Imiona rodziców Maria, Michał
Data wstąpienia do SZP, PZP, ZWZ, AK lub organizacji podporządkowanej Armii Krajowej 1942 r.
Używane pseudonimy i w jakich okresach od 1942 r. "LONKA"

Używane nazwiska i w jakich okresach woźniak bronisława od 1950. Betlej Br.

Data zaprzysiężenia, przez kogo październik 1942 r. Jan Tadeusz Haluch
ps. "Feliks" - Grybowski" Za-ca Komendanta Obwodu Gorlice.

Nazwa organizacji, do której wszedł z dokładnym podkreśleniem miejsca tej komórki w hierarchii organizacyjnej np. Okręg, Rejon, Inspektorat, Obwód, placówka, Dywizja, Pułk, Batalion, Brygada itp. AK. Obwód Gorlice, placówka Sękowa-obwód naftowy Dominikowice-Kryg-KObyl
dow. Kalisz Leon ps. "ponosek - Leon"
Przebieg służby wg poniższej tabeli: (4939 r., AK, PSZach, LWP i inne)

Czasokres od — do	Nazwa komórki	Pełnione funkcje
1942- 1945	AK	członek

I/3 Inne materiały dokumentacyjne

- Ankieta Informatora Biograficznego. 2007, nps, kopia, k. 4, s. 1-4
- B. Betlej, stan skupienia. Wybór wierszy, 1998, nps, kopia k. 1, s. 5-11
- B. Betlej, wiersze, nps, kopia

Ankieta Informatora Biograficznego

1. *Nazwisko...Betlej z domu Woźniak*
2. *Bronisława - Jadwiga*
3. *Data urodzenia..26 sierpnia 1928 roku*
4. *Dominikowice pow. Gorlice woj. Małopolskie*
5. *Zawód ..emerytka - poetka*
6. *Imię Ojca ..Michał*
7. *Imię Matki ..Maria.. zmarła w 1931 roku*
8. *Nazwisko panięskie matki.. Jakubczyk*
9. *Wykształcenie – średnie*
 - a. *podstawowe – Szkoła w Dominikowicach 1940/41rok*
 - b. *średnie –Haushaltungsschule 1942/43 Szkoła Gospodarcza (tajne nauczanie) zdobywanie wiedzy przez osobiste doksztalcanie .Szerzył się terror okupanta , bylam łączniczką w szeregach AK – Obwód Gorlice. W 1945 rozpoczęłam naukę w Gimnazjum i Liceum im. Marcina Kromera w Gorlicach W 1947 roku otrzymałam Świadectwo Ukończenia Gimnazjum Ogólnokształcącego w Gorlicach. Następnie Państwowe Liceum Pedagogiczne ukończyłam w 1948 roku-*
10. *Z przyczyn osobistych trudne warunki materialne {praca} kontynuację dalszej nauki rozpoczęłam w Państwowym Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących w Krośnie –profil matematyczno- przyrodniczy –Liceum ukończyłam 31 stycznia 1950 roku. Korzystałam z wielu kursów z różnych dziedzin , zawsze bylam ciekawa nowej wiedzy.*
11. *W 1950 - 15 lipca wyszłam za mąż i zamieszkałam w Jedliczu , pracowałam w Domu Wczasów Dziecięcych w Długiem bylam księgową, później w Krośnie w Fabryce Sprzętu Sportowego jako finansowa , niestety musiałam zwolnić się z pracy bo w 1952 urodziłam córkę a w 1953 i 1954 synów opieka nad nimi nie pozwoliła mi na dodatkową pracę. Chciałam być na miejscu z racji podeszłego wieku teściów i dzieci zaczęłam pracę jako kierownik dużego sklepu GS od roku 1955 aż do 1979. W 1979 z powodów zdrowotnych przeniosłam się do Zakładu Energetycznego w Jedliczu na etat kierownika działu administracyjnego , tu pracowałam do maja 1982 wtedy poważnie zachorowałam i przeszłam na rentę a potem na emeryturę.*
12. *Zawsze moim hobby była literatura i malarstwo, niestety mimo zdolności w tym kierunku z malowania musiałam zrezygnować , po prostu mi nie pozwolono kontynuować tego kierunku studiów, bylam sierotą ,Ciotka się nie zgodziła, zaczęłam malować słowem początkowo prozą którą na początku uprawiałam, ta uzyskała pozytywną ocenę w wielu konkursach , w tym czasie ogłaszanych w różnych czasopismach . Tak się zaczęło zmaganie ze słowem. Pokłosiem było wiele nagród zarówno krajowych jak i zagranicznych, otrzymałam wiele odznaczeń .*

W tym roku Medal- Zasłużona dla Kultury Polskiej nadany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, należę do szeregu Stowarzyszeń zarówno krajowych jak i Międzynarodowych. W tym do Stowarzyszenia Biograficznego w Cambridge. Co roku jestem zapraszana na Międzynarodowe Kongresy Kultury do różnych krajów . Posiadam zaszczytny tytuł FIBA z legitymacją. W tym roku otrzymałam Złoty Medal dla Polki nadany przez Amerykański Instytut Biograficzny a także Certyfikat za wybitne osiągnięcia w dziedzinie Poezji i Literatury przyznawany decyzją Światowej Akademii Literackiej w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej w 2005 otrzymałam Międzynarodową Nagrodę Pokojową – za wybitne osiągnięcia dla społeczeństwa przyznana przez Amerykański Instytut Biograficzny - Północna Carolina, w 2004 nadano mi Międzynarodowy Tytuł Pisarza Roku w Cambridge- moje nazwisko figuruje w wielu Encyklopediach Świata. W 2003 roku otrzymałam Krzyż Kawalerski Odrodzenia Polski nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej za osiągnięcia w Literaturze, posiadam „Złoty Krzyż Zasługi” za działalność literacką , oprócz szeregu nagród , posiadam tytuł” Honorowego Obywatela Miasta i Gminy Jedlicze „z innych to tytuł” Człowieka Roku na Podkarpaciu” Honorowy tytuł „Indywidualności Województwa Krośnieńskiego przyznany w roku 1995 a także „Złote Pióro” nagroda Związku Literatów Polskich do których należę, liczne nagrody i Dyplomy uznania od Wojewodów, Marszałków i Prezydenta Krosna, oraz Starosty . Wydałam 38 tomików poezji , ,uprawiam także prozę , piszę bajki i utwory dla dzieci i młodzieży. Niestety perypetie finansowe nie pozwalają mi spełniać swoich marzeń.

Posiadam ogromny dorobek literacki, ponad 19.000 utworów , nadal piszę. Jestem drukowana w prasie krajowej i zagranicznej .Nie będę wyliczać wszystkich dowodów uznania działalności , piszę ponad 50 lat. Dużo pracuję społecznie mam spotkania autorskie w różnych częściach Polski , nie tylko z młodzieżą ale również z różnym wiekowo społeczeństwem. Co roku odbywają się wojewódzkie konkursy z poezji współczesnej mojego autorstwa z młodzieżą ze Szkół średnich. Biorę czynny udział w sesjach naukowych krajowych i zagranicznych ,także ważniejszych uroczystościach ,kościelnych patriotycznych, regionalnych i innych. Mimo trudnej sytuacji rodzinnej, mam bardzo ciężko chorego Męża , nie zaniedbuję swojej pasji literackiej.

13.

W czasie okupacji gdy terror okupanta osiągnął szczyt , w październiku 1942 roku złożyłam Przysięgę na wierność Ojczyźnie przed Zastępcą Komendanta Obwodu Gorlice Kpt rez. Tadeuszem Haluchem, ps .Ponosek- Leon” następnie zostałam przekazana do dyspozycji Dowódcy Placówki Kaliszowi Leonowi” Gmina Sękowa i Okręg Naftowy Dominikowice –Kryg- Kobylanka – Libusza-Lipinki .Przydzielono mi funkcję łączniczki- dom był miejscem kontaktowym i przerzutowym. Przeżyłam wiele znam okrucieństwo przesłuchania na Gestapo ,koszmar ciągłych rewizji i stawiania pod ścianą do egzekucji.

Przenosiłam meldunki – gazetki – broń i amunicję w różnych porach dnia i nocy. Cudem udało mi się uniknąć śmierci i wywózki do Niemiec na roboty. Działalność trwała jeszcze w 1944 roku.

14

Należę do wielu organizacji wojskowych, literackich i społecznych. Jestem członkiem Związku Literatów Polskich, członkiem Warszawskiego Klubu Pisarzy, członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Biograficznego i elitarnego „International Biographical Association Directory” Stowarzyszeń przyjaciół Ziemi Gorlickiej, Krośnieńskiej i Jedlickiej, Jestem członkiem Światowego Stowarzyszenia Żołnierzy AK, należę do Niezależnego Stowarzyszenia Kombatantów Polskich w Opolu do Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, do Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”, oraz do Towarzystwa Przyjaciół Dzieci. I Klubu Gorliczan. Od 1991 roku jestem Honorowym członkiem National Geographic Staram się być aktywną na miarę możliwości w każdej z organizacji.

15. *Odnaczenia:*

- 1993/ 94 tytuł „Kobiety Roku w Literaturze na Świecie
- 1995 ”Złote Pióro „Nagroda Literacka Związku Literatów Polskich
- 1995.....honorowy tytuł Indywidualności Województwa Krośnieńskiego
- 1997..... tytuł „Człowieka Roku” na Podkarpaciu
- 1997..... ”Złoty Krzyż Zasługi” za działalność literacką z rąk Prezydenta R.P.
- 1999.. ..tytuł – Honorowy Obywatel Miasta i Gminy Jedlicze”
- 2001...Certyfikat „Międzynarodowa Osobowość Roku” nadany przez Centrum
przez Centrum Biograficzne w Cambridge za osiągnięcia w Literaturze
- 2001 .. Certyfikat –Nagroda XXI Wieku za Wybitne Osiągnięcia nadany przez
Centrum Biograficzne w Cambridge
- 2003 ..Odznaka Zasłużonego Działacza Kultury nadana przez Ministerstwo
Kultury Rzeczypospolitej Polski
- 2003.. „Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski” nadany przez
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej-
- 2004.. tytuł „Międzynarodowego Pisarza Roku” nadany przez Centrum w
Cambridge
- 2005.. „Międzynarodowa Nagroda Pokojowa””International Peace Prize”
za wybitne osiągnięcia dla społeczeństwa, przyznana przez American
Biographical Institute –North Carolina USA
- 2005.. „Nagroda Starosty Krośnieńskiego”Za Wybitne Osiągnięcia w
Twórczości i Upowszechnianie Kultury’
- 2005. Certyfikat International Biographical Centre of Cambridge –England
Proclaims Is Selectes The Cambridge „Blue Book Woman of The Year!”
In recosnition of her services to Poetry and Literature
- 2006. „Nagroda Zarządu Podkarpackiego- przyznana przez Marszałka
Województwa Podkarpackiego

2006. *Srebrny Medal dla Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej*” nadany przez Radę Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa –nadany 26 .04. 2006 roku

2007..*Medal Honorowy „Zasłużony dla Kultury Polskiej”* nadany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kazimierza Ujazdowskiego.

Podaję wykaz Encyklopedii Międzynarodowych w których są podane dane o mojej działalności literackiej wraz z dokładnym adresem miejsca urodzenia i zamieszkania oraz daty urodzenia:

1. *Dictionary of International Biography*- - wyd .Cambridge
2. *The World Who ,s Who Woman* " "
3. *International Who,s Who Intellectuals* " "
4. *Biographical Association Directory* " "
5. *International Who ,s Who in Poetry and Poets* 1999/2000
6. *International Who,s Who in Poetry and Poets* 2001/2002
7. *The Cambridge Blue Book –Woman of the Year* 2005

Posiadam Legitymację „FIBA” zgodną z tytułem nadanym przez International Association Cambridge. Zapraszana od wielu lat co roku na Międzynarodowe Kongresy Intelktualistów Świata do różnych miast między innymi do Edynburga, San Francisco, Oxfordu, Nowego Orleanu, Lizbony, Washingtonu, Vancouver, Szkocji, Sidney w tym roku do Anglii.

W załączeniu podaję tytuły Odznaczeń Wojskowych

.....

16 .*Moje hobby – to literatura , poezja , filozofia i fascynacja przyrodą. Ciekawość świata i człowieka – penetracja nieustająca nowego i powroty pamięci w jakże urokliwy i pełen sprzeczności czas młodości. Cenię uczciwość i prawdę , mądrość uważam za największe bogactwo człowieka, jestem niepoprawną patriotką , cenię i kocham życie.*

lipiec 2007

Bronisława Betlej
38- 460 Jedlicze
ul. Jęsionowa 23

Wyrażam zgodę na zamieszczenie niniejszego adresu w Informatorze.

Bronisława Betlej

FIBA

Stan skupienia
WYBÓR WIERSZY

1998

2/3-6

FUNDACJA
GENERACJA
1939
AK
ELŻBIETY

ISBN 83-907210-8-2

Eldorado

Moje Eldorado
Kolor oczu bliskich
Wykarmionych trwaniem -

Moje Eldorado
To wierność krainie
Błogosławionej-po której
Stąпам w utrudzeniu i lasce

Eldorado-
Gdyby odszedł na chwilę
Smutek-nie przeszkadzał -
Przecież prawo radości
Pisane-nawet matkom...

Biografia

Przyszła na świat w 1928 roku w miejscowości pod Gorlicami, tu przeżyła swoje trudne dzieciństwo i lata okupacji. Wychowana w głębokich tradycjach patriotycznych, sprawdziła się w konspiracyjnej walce o wolność w latach niewoli, była łączniczką, przeżyła wiele buntu i cierpienia. Jest członkiem Światowego Związku Żołnierzy AK w stopniu oficerskim i członkiem Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Opolu. Posiada wiele odznaczeń wojskowych za udział w walce z wrogiem. Głęboki patriotyzm ujawnia się w Jej twórczości. Pisze od wczesnej młodości, początkowo pisała prozą. Sprawdzała swe umiejętności w licznych ogólnopolskich konkursach literackich, otrzymywała liczne nagrody i wyróżnienia, nie sposób wymienić w krótkim zapisie wszystkie nagrodzone prace. Późniejsze zainteresowanie poezją, zaowocowało wydaniem 26 tomików poezji, liczne nagrody świadczą o uznaniu dla Jej twórczości.

Pisze także dla dzieci wiersze i opowiadania i dalej uprawia prozę, jej dorobek literacki jest imponujący. Niestety trudna sytuacja finansowa nie pozwala na realizację marzeń wydawniczych. Od 52 lat mieszka z mężem w Jedliczu, wychowała trójkę dzie-

ci, ceni i kocha rodzinę i swoje miejsce na ziemi. Wielokrotnie nagradzana, wyróżniana nie tylko w Polsce, otrzymała wiele certyfikatów środowisk twórczych, świadectw uznania, tytułów i honorów.

W 1993/94 - tytuł „Kobiety Roku w Literaturze na świecie”

W 1995 - honorowy tytuł „Indywidualności Roku” Województwa Krośnieńskiego

W 1995 - prestiżową nagrodę literacką „Złote pióro”

W 1997 - tytuł „Człowieka Roku na Podkarpaciu”

W 1997 - „Złoty Krzyż Zasługi” za działalność literacką z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

Wielką radością dla niej było osobiste wręczenie tomiku poezji o tytule „Z wiarą Ojców w nowe tysiąclecie” Papieżowi w Dukli w roku 1997, kontakt listowy z Ojcem Świętym trwa już wiele lat.

W 1990 na 50-lecie działalności literackiej - Urząd Miasta i Gminy nadał Jej tytuł „Honorowego Obywatela Jedlicza”.

Wiele odznaczeń - „Za Działalność Kulturalną”, Wojewódzkich Starostw i Urzędów, w br. Dyplom i nagroda za osiągnięcia „W Dziedzinie Kultury” z Urzędu w Jedliczu. W miejscowym Gminnym Ośrodku Kultury odbywają się corocznie konkursy wojewódzkie i nie tylko, recytacji „Poezji Współczesnej” Bronisławy Betlej, nagrodą są tomiki Poetki.

Autorka bierze czynny udział w uroczystościach i wydarzeniach lokalnych jak odsłonięcia pomników, uroczystości patriotyczne i religijne, uprawia poetycko przez słowa.

Jest członkiem Związku Literatów Polskich w Warszawie Oddział Rzeszów. Wcześniej była członkiem „Warszawskiego Klubu Pisarzy”.

Posiada prestiżową legitymację „FIBA” wydaną przez International Association Cambridge. Figuruje w wielu Międzynarodowych Encyklopediach wydawanych przez Cambridge:

Encyklopedii - Dictionary of International Biography

Encyklopedii - The World Whos Who Woman

Encyklopedii - International Who is Who Intellectuels

Encyklopedii - Biographical Association Directory

Encyklopedii - International Who is Who in Poetry and Poets 1999/2000

Encyklopedii - International Who is Who in Poetry and Poets 2001/20002.

Posiada wiele dyplomów krajowych i Certyfikatów międzynarodowych. Ostatnio otrzymała dwa Certyfikaty z Międzynarodowego Centrum w Cambridge - została uhonorowana tytułem Międzynarodowej Osobowości Roku - w uznaniu służby w dziedzinie Poezji i Literatury.

73-8
F

Drugi Certyfikat honorowy - to Nagroda XXI Wieku w uznaniu wybitnych osiągnięć w dziedzinie Poezji i Literatury i za wydanie 25 tomików poezji. Jest zapraszana na Kongresy Intelktualistów Świata - corocznie poczynając od Edynburga, Sydney, San Francisco, Oxfordu, Nowego Orleanu, Lizbony, Washingtonu. W tym roku Vancouver, British Columbi, Canady, niestety z powodów finansowych nie mogła w nich uczestniczyć.

Zwrócono się do Niej o przesłanie tomików poezji na wystawę

Poet 2000 DUBCIT - Dublin City Writers Work Shop tzw. Sculped Library (Monumentalna Biblioteka) zawiera 400 publikacji z całego świata, w każdym roku będzie przedstawiana w innym państwie.

Poezja Autorki spotyka się z dużym uznaniem, dowodem są liczne spotkania autorskie w różnych kręgach, to ponad 630 w różnych miejscowościach. Poezja drukowana w różnych pismach, nie tylko w kraju, uczestniczy w mediach jak Radio, Telewizja, wiersze, są także opracowywane muzycznie. Pozytywnie - jeszcze w latach 80 na temat Jej poezji wypowiedział się znany krytyk Prof. Hab. Stefan Treugut w kilkunastu audycjach Polskiego Radia.

Prowadzi rozległą korespondencję z gro-nem zainteresowanych Jej twórczością.

W tych dniach otrzymała Srebrny Medal - 0 w uznaniu zasług za patriotyczne przekazywanie słowa - nadany przez Za-

rząd Główny Związku Oficerów Rezerwy Rzeczypospolitej Polskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Miłym odznaczeniem na kanwie dwóch światów - codzienności i poezji jest Medal za 50-lecie pożycia małżeńskiego, nadany przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Należy do wielu organizacji, Stowarzyszeń wojskowych i innych, jak Miłośników Ziemi Gorlickiej i Krośnieńskiej, także do Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci, do Klubu Literacko Artystycznego przy Domu Kultury w Krośnie, do Klubu Pracy Twórczej przy Civitas Chrystiana.

Nadal intensywnie pracuje, tworzy poezję, prozę i utwory dla dzieci, marzy by ktoś pomógł je wydać.

Bronisława Betlej
FIBA

Bronisława Betlej FIBA

Poetka od wielu lat pisze wierszem i prozą dla dorosłych i dzieci. Przeżyła mroczny czas okupacji hitlerowskiej, biorąc udział w konspiracji, m.in. pełniła zadanie łączniczki. Niniejszy tomik poezji jest świadectwem jej patriotycznej postawy. Aktualnie należy do Światowego Związku Żołnierzy AK i Niezależnego Stowarzyszenia Kombatantów Polskich w Opolu. Jest członkiem Związku Literatów Polskich w Warszawie o. w Rzeszowie. Należy do Klubu Literacko-Artystycznego przy Wojewódzkim Domu Kultury

w Krośnie. Jest członkiem Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Krośnieńskiej w Krośnie i Miłośników Ziemi Gorlickiej, Koło Regionu Dominikowice – Kobyłanka. Należy do Krośnieńskiego Oddziału Towarzystwa Przyjaciół Dzieci.

Wielkim zaszczytem było dla niej wybranie w 1995 roku na członka Międzynarodowego Stowarzyszenia Biograficznego w Cambridge w Anglii. Zdobyła wiele nagród na konkursach literackich w dziedzinie poezji i prozy. Miała wiele spotkań autorskich w różnych regionach kraju. Posiada pozytywne oceny krytyków, liczne świadectwa uznania i certyfikaty. Jej nazwisko figuruje w Międzynarodowych encyklopediach wydanych w Cambridge w 1995 Dictionary of International Biography, 1994/95 The World Who's Who of Women, 1995/96 International Who is Who of Intellectuals. 1996/97 International Biographical Association Directory.

W 1993/94 przyznano jej unikalny tytuł „Kobiety Roku” w Literaturze na Świecie. W styczniu 1995 roku otrzymała honorowy tytuł Indywidualności woj. Krośnieńskiego. Jest laureatem „Złotego Pióra” (1996) za twórczość w dziedzinie poezji przyznane przez Związek Literatów Polskich oddział w Rzeszowie. W 1997 Redakcja Tygodnika Regionalnego „Podkarpacie” wraz z Wojewodą Krośnieńskim przyznała jej tytuł „Człowieka Roku”.

Otrzymuje wiele zaproszeń na Kongresy Intelktualistów Świata, ostatnio otrzymała zaproszenie na Kongres Intelktualistów Świata w Nowym Orleanie.

Posiada szereg odznaczeń wojskowych: Odznakę Weterana Walk o Niepodległość, Odznakę „Akcja Burza”, Krzyż Armii Krajowej (Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej), Kombatancki Krzyż Zasługi, Krzyż Partyzancki (Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej). Ostatno otrzymała Złoty Krzyż Zasługi za twórczość kulturalną (Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej).

Niniejszy tomik wierszy patriotycznych jest 21 pozycją twórczości literackiej poetki.

1/3211

Bronisława Betlej FIBA

Urodzona w Dominikowicach w powiecie gorlickim mieszka w Jedliczu - województwo krośnieńskie. Członek Związku Literatów Polskich w Warszawie Oddział Rzeszów. Członek Klubu Pracy Twórczej przy Civitas Chrystiana woj. Oddział Krosno. Członek Klubu Pisarzy w Warszawie. Członek Klubu Literatów i Artystów przy woj. Domu Kultury w Krośnie. Członek Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Gorlickiej Koło Dominikowice-Kobylanka. Członek Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Krośnieńskiej. Członek Światowego Związku

Żołnierzy AK - Koło Jedlicze. Zdobyła wiele nagród, wiele publikacji w prasie, w radio i telewizji, opracowano muzycznie niektóre wiersze, wiele publikacji za granicami kraju. Jej nazwisko i dane, figurują w wydanych w Cambridge edycjach książkowych: World Who is Who of Women XII edycja The International Who i Who of Intellectuals XI edycja Dictionary of International Biography XXIII edycja. W tym roku została przyjęta do Międzynarodowego Stowarzyszenia Biograficznego w Międzynarodowym Centrum w Cambridge w Anglii, posiada legitymację i kartę FIBA upoważniającą do używania tego tytułu po nazwisku i korzystania z ulg które łączą się z tym zaszczytem. Ma wiele dyplomów i świadectw nie tylko krajowych lecz i zagranicznych. W 1994 była zaproszona na Kongres Intelktualistów Świata w Edynburgu a w 1995 do Sydney w Australii, niestety nie mogła uczestniczyć z powodów finansowych. W roku 1993/94 otrzymała unikalny tytuł honorowy Kobiety Roku w Literaturze na Świecie. Miała ponad 130 spotkań Autorskich w różnych miejscowościach w kraju. Ogromny dorobek literacki i warunki utrudniające wydanie choć części wypracowanego materiału, są dla niej bolesnym problemem. Píše także dla dzieci. Za rok 1994 otrzymała w Województwie krośnieńskim tytuł Indywidualności roku.

Wydane tomiki:

1. Przeciw światu
2. Zatrzymać jasnoczu świat
3. Oto moja godzina
4. Słowa na niepogodę
5. Pióro tańczącego płaka
6. Moje krajobrazy
7. Cnoty i niecnoty
8. Los zapisany westchnieniem
9. Słowo wobec Boga i Jego Matki
10. Bać się nie trzeba
11. Posłuchaj starych drzew
12. Mój maleńki świat
13. Ty, który w oczach masz wiosnę
14. Jakie jest imię ciszy

GENERATION FUND
1939
OKR
1945
WA

Okrutny czas

*Zły czas –czyni niewolnikiem
Człowieka słabej woli-
Zachłanność potęgują
Obietnice bez pokrycia-*

*Pytam- ciebie
Który wolność traktujesz
Jak chleb powszedni
Wciąż głodny spełnienia
Jak dar należny-*

*Czy pamiętasz-
Niesprawiedliwość dla
Zaszczutych braci-
Śmierć bez winy i sądu-*

*Za miłość ojczyzny za wiarę
Krzyk rozpaczliwy ostatni
Chryste Miłosierny- wysłuchaj-
Ocal od zagłady-wolność pozwól-*

*A potem cisza złowroga
Świst kul spłoszone ptaki-
Oniemiałe drzewa-
Ręce katów krwawe
Oślepię nienawiścią oczy-*

Okup krwawy –bohaterowie...

Betlej

BRONISŁAWA BETLEJ
JESIONOWA 23
38-460 JEDLICZE

Listopadowe przemyslenia

Chryzantemy umierają cicho-jeszcze kolory
Malunkiem Picassa-blisko ziemi-jak skrzydła motyli
A może to zwiewne anioły-za szybą wspomnień
Oczekujące na modlitwę i pamięć dawną-

Poblądle twarze nie ziemskie duchy błędzące
W świetle żywych jeszcze zniczy odliczających
Z cieni pośpiesznych następne w teatrze cieni
Którym się nie śpieszy –na drugą stronę-

Ludzki los –nikt nie wyprostuje przeznaczenia
Nie wykupi przebiegłością ani złotem –
Stwórca sprawiedliwy osądzi ile z dobra które
Otrzymałeś na czas drogi-złożysz pomnożone-

Czas pośpiechu serca jak kwiat który złożyłeś
Z uszanowaniem pamięci-tym który odeszli
Głusi nawołanie - rozpacz i piolun też
Nie zatrzymasz-czasu ziemskiego wędrowania-

Brzozy-płaczki samotne –ramiona nagie o łaskę
Zneca się wichura-nad ostatnimi laurami
Oparta nadzieją o mokre drzewo rozpamiętując
Życie-nad mogiłami bliskich-szeptę
Wieczne spoczywanie –daj Im Stwórco i Panie..

F. Jęllę

Święto Wolności

Uwierzyć

Wspomnienia przesuwac

Jak paciorki różańca-

Tajemnice błęsną

Rozważac od nowa-

Uwierzyć

W piersi wzruszenia

Nabrać

Ogarnac pamięć

Dziękczynieniem-

U wierzyć

Saldo podliczyć

Oczekiwania

I spełnienia prawdy-

Hold oddać

Bohaterom czasu

Przemocy-

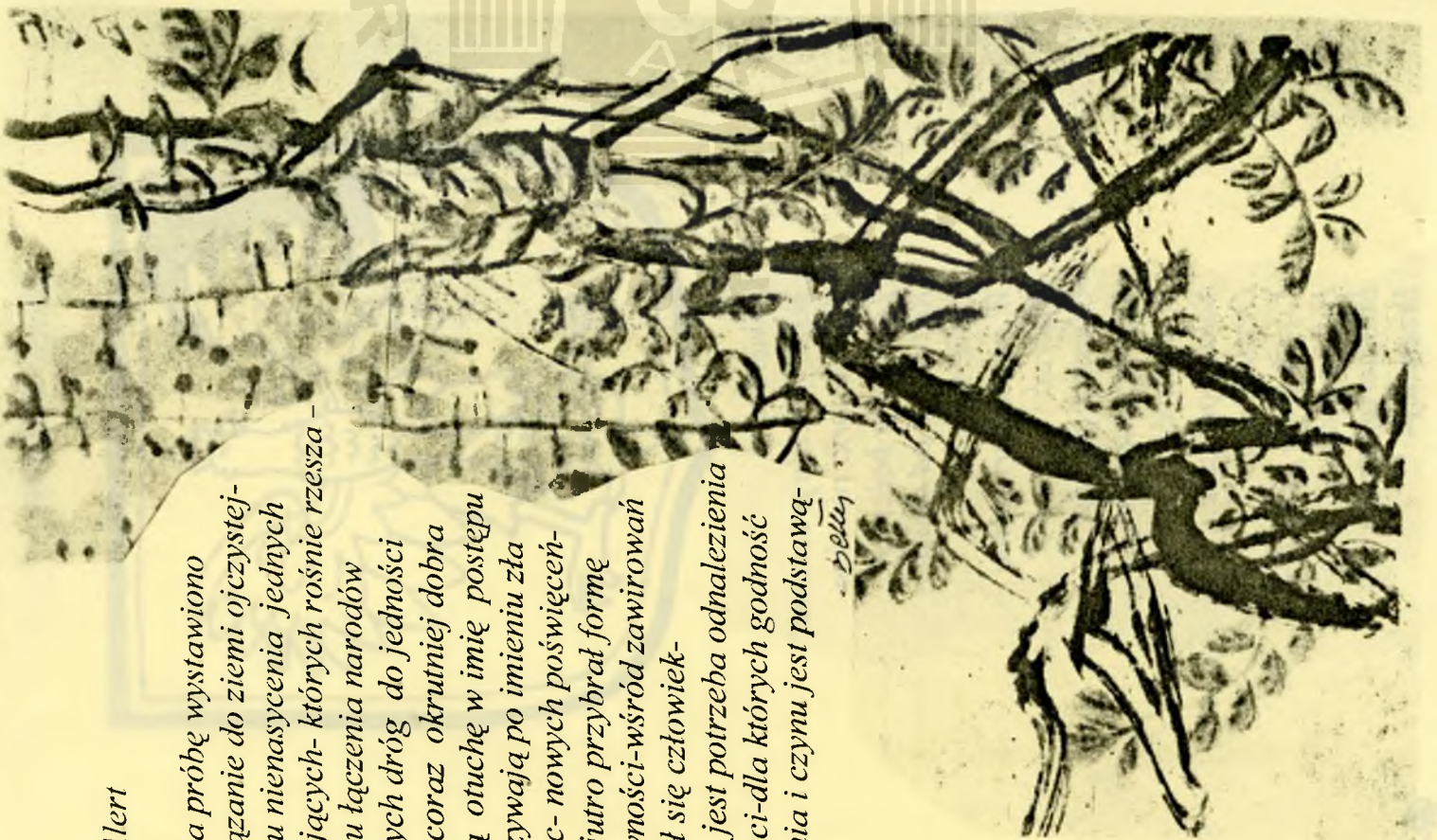
Alert

Zi ów na próbę wystawiono
Przywiązanie do ziemi ojczystej-
W wieku nienasyceńcia jednych
I bożejących- których rośnie rzesza -
W wieku łączenia narodów
Otwartych dróg do jedności
Dziela coraz okrutniej dobra
N szczą otuchę w imię postępu
N ie nazywają po imieniu zła
Z ądając- nowych poświęceń-
L ek o jutro przybrał formę
N iepewności-wśród zawirowań
Z igubił się człowiek-
Wielka jest potrzeba odnalezienia
W artości-dla których godność
S imienia i czynu jest podstawą-

Bella

Zapamiętanie

Imion Bohaterów nie pomieści
Żadna encyklopedia świata-
Ani krzyży-krwi przelanej
Za Ojczyznę-
To piękne -że więzicie
Przeszłość z erą nową-
Nie wolno zapomnieć kart
Bolesnych-wielkość narodu
Liczy się historia-dziś wolni
Granice otwarte w świat-
W czas przyszły przeniesiecie
Ojców wiarę i zwyczaję dawne
Są jak sól -z ziemią związane-
Wierni bądźcie-rozważni
Niech ży czyn rąk nie plami-
Hymn uroczysty-jak orzeł
Wysoko w niebo a uczciwość
Szacunek dla drugiego człowieka
Znakiem będzie wśród narodów
Godności Polaków... Bella

Gorzkie wspomnienia

Tamte wspomnienia z wonią denaturatu-
Gazetek pisanych skrywaną nadzieją-
Jeszcze echo powtarza –westchnień głębię
Wolność wyęsknioną czy przygarnąć zdążę

Dudnienie głuche gdzieś ze środka ziemi
Znak nieomylny bitwy- tam walczą –wierzą
W zwiąśćstwo- tu koszmar codzienny
Piszczele na torsach zimne- mściwe jak ołów

Wciąż nowe afisze śmierć liczą w dziesiątki
Ofiara niewinnych – krwawo zapisana
Świt i zachód niepewny –przelewa gorycz
Bykowiec świstem zmusza do pokory-

Codzienna droga –powtarzana z rozkazem
Ukrytym na dnie kosza – zapisanym odwagą
Podziemnych gazetek - ciche informacje
Jeszcze mokre – ważne- na które czekają

Bywa i ciężar trudny – ten ukryty na dnie
Rozkaz doręczenia znaczy widmo śmierci
Dokładnie owinięte pistolety lub naboje
Koszyk nieść lekko –serca werbel ciężki

Na dna podwójnego znaczącą zawartość
Rondelki ze strawą –miska z kartoflanką
Lub sera grudka- kromka chleba czarnego
Pokrywką i białą szmatką skrzętnie otulone

Strażnik z karabinem butny w budce stoi
Przejsć przez bramę - puści czy zatrzyma –
Serce do gardła - natrętnym pytaniem –
Czerwony wielki budynek cegłą się rumieni

Podejrzliwie kosza podnosi pokrywę –widzi
Wiejskie jadło –zawieszistą zupę – patrzy
Wącha- wreszcie bierze łapę – iść każe
Ogarnia mnie radość – znowu się udało-

*Anna Siana
Belt*

Czekają z obawą –lęk się cieniem kładzie
Idzie za mną- ten szpieg doskonały-na hali
Przerwa - Ich oczy otwarte pytaniem -
Wchodzę- patrzą niepewni –bez słowa

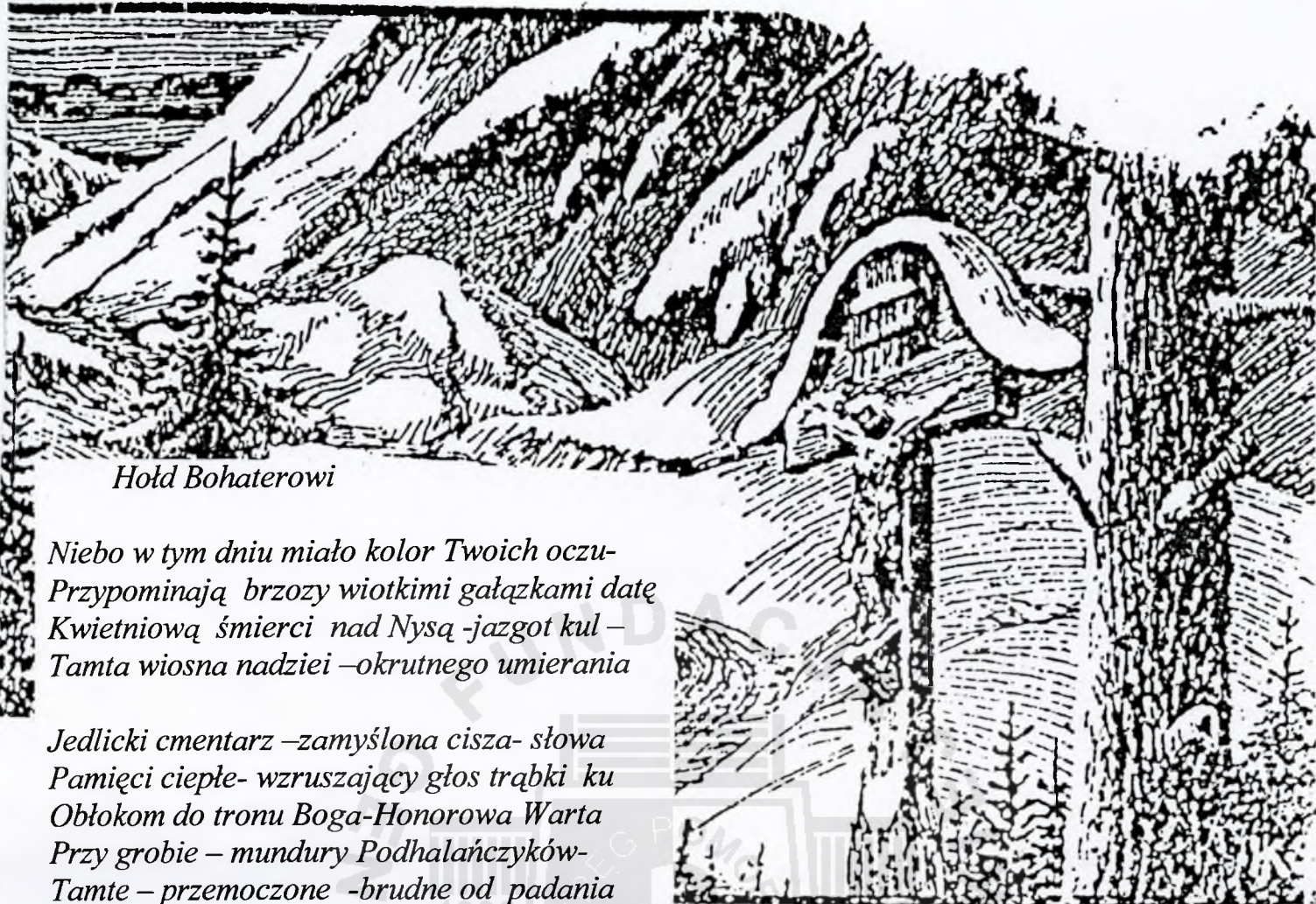
Czy wystannik piekła żołdak- za mną nie
Idzie-w ustronnym kąciku –blisko wejścia
Dwu stoi na straży- wyciągam rondelki
Reszta kosza wędruje w kuźni zakamarki

Wraca kosz z powrotem – czy pusty –tam
W środku w niemieckiej gazecie ukryty
Meldunek – znów puste rondelki –
W nieładzie włożone- idę odważnie

Znów świdrujące oko strażnika –puszcza
Wychodzę lekko jak motyl –najgorsze już
Za mną- nagle suka podjeżdża pod bramę
Żandarmi z cyklopa okiem zastępują drogę

Otwieram na rozkaz koszyk-puste rondelki
Brudne i w nieładzie- lęk o Tamtych – czy
Ukryć zdążyli- to była codzienność –groźna-
Tych którzy imię Ojczyzna- nad życie ustawili...

Hołd Bohaterowi

*Niebo w tym dniu miało kolor Twoich oczu-
Przypominają brzozy wiotkimi gałązkami datę
Kwietniową śmierci nad Nysą -jazgot kul –
Tamtą wiosną nadziei –okrutnego umierania*

*Jedlicki cmentarz –zamyślona cisza- słowa
Pamięci ciepłe- wzruszający głos trąbki ku
Obłokom do tronu Boga-Honorowa Warta
Przy grobie – mundury Podhalańczyków-
Tamte – przemoczone -brudne od padania
Na ziemię nieustającej grozy i buntu –przeciw
Przemocy okupanta wyniszczającego naród-*

*Hołd pamięci Bohatera -zginął w imię wolnej
Ojczyzny na rubieżach ziemi wierny Syn –
Wolności pragnął więcej niż chleba –oślonić
Pragnął wiernych Żołnierzy przed ogniem
Snajpera siejącego spustoszenie w szeregach-
Śmierć ubiegła – nie zdążył– ciężko jak snop
Padł na poraną pociskami ziemię –oznaczył
Krwia –żywą pieczęcią wierności do końca-*

*Jedlicki cmentarz grób- obok Ojciec i Matka
Tak chcieli teraz utuleni w żalu –pogodzeni-
Naprzeciw mogiły Generał - trudne strony
Historii odczytuje od nowa– oto jest wolność
Piękna –trudna – nowe wyzwania -obawy-*

*Wierni do końca Żołnierze Weterani-na apel
Przybyli Przyjaciele frontowi –Oni pamiętają
W szeregu Harcerze – przyszłość Narodu-
Otwarte oczy notują starą i nową historię...*

Jan

Pomniki pamięci

*To żywi ludzie- którzy odchodzą
Historia feruje swe prawa
Jeśli się wsłuchasz krzyk buntu
Usłyszysz- zniewolenia otchłań-*

*Jeśli wrażliwość cechą twej natury
Zrozumiesz –co znaczy cierpieć
Niewoli gorycz namnożyła krzyży
Po wszystkich krańcach globu*

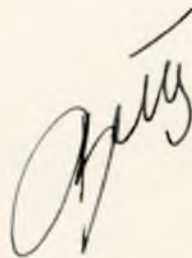
*Drogą udręki idź między groby
Opowieść usłyszysz – pragnienia
Wolność- to skarb największy
Który los dać może- to zew tęsknoty*

*Niech się nie dziwią którzy trawią
Codziennosc – zwyczajną -prostą
Noc tulą ciszą –marzą o dostatku
Nie znają koszmarów- lęku o jutro*

*Pomniki pamięci -sagą narodu –
Bohaterowie w pamięci żyją
Oni skarb życia oddali bez reszty
Byś mógł na niebo patrzeć z otuchą*

*Może zdziwiony słuchasz opowieści
O Tych co odeszli- imion nie zliczysz-
Ani krwi przelanej- kronikę ojczystą
Odnawiaj- litanię ojców miłości ojczyzny*

*Dlaczego śpiewam tamte gorzkie żale
Nigdy nie zapomnę- tamte oczy młode
Z gorączką przed akcją –skrzyżowane
Piszczele na wypiętych torsach wroga-
Grzechot kul nienawiści na bezbronnych
Kwiatach- Matki tulące ciała synów..*

L. dz.

Z a ś w i a d c z e n i e
=====

Zaświadczamy, że Pani BRONISŁAWA B E T L E J zamieszkała
w Jedliczach, ul. Jesionowa 23 jest członkiem Związku Literatów
Polskich Oddziału w Rzeszowie, nr legitymacji ZLP 967.

Sprzęt komputerowy i audiovizualny jest jej konieczny do wykonywa-
nia zawodu literata.

Niniejsze zaświadczenie wydane na życzenie Pani Bronisławy Betlej

[Handwritten signature]

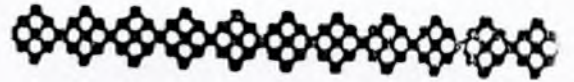
Bohaterowie i czas który jest

*Czy zliczył dokładnie prawdę i legendę
Minionych wieków-choć- starał się usilnie-
Czy opatrzył zabliznione rany ziemi
Ojczystej –krzyż albo znicz ustawił
By oznaczyć miejsce-*

*Czy zapamiętał krzyk rozpaczy Matek
Żegnających miłowanych synów
Jeśli opowieść starców pamiętliwych
Kwituje sarkazmem i niewiarą-
Skarby wolności zgarniają pełnymi
Garściami-wciąż im mało-złą wolę
Nienawiść podsycają łakomstwem-
Które wyzwala najgorsze-*

*Wędrowcze spragniony życia
Ncierpliwą dłonią dotknij krzyża
Pochyl nad mogiłą –pośpiech zatrzymaj
Postuchaj co mówi rozważa i szacunek-
Nie zamykaj serca-ostatniej woli postuchaj-
Ginących dla świętej sprawy wolności-
Ocenie oddaj postępowanie-a zrozumiesz...*

*Beata
Gnanińska*

Hymn wolności

*Wolność to dar ojców- przeszłości ślady pamięć
Powracająca bohaterskiej walki -mogły poległych –
Bolesne -na nieludzkiej ziemi - miejsca kaźni braci –*

*Wolność to niebo gwiazdami utkane- spokojny
Sen pozwól Boże- od nienawiści obroń -by nikt nie
Gwałcił prawa -w ojczystym domu –bezpieczni-*

*Wolność to ufne –codzienne zmaganie –dobroć
I godność z bliźnim pojednanie – ziemia rodzinna
Urokliwa porami – bogactwo tradycji i historii*

*Wolność to prawda uczy Bożych przykazań-
Saga ojczysta nie skalana obłudą –w modlitwie
Prosimy –taką daj nam Panie- prawdziwą*

*Wolność - hymn ojczysty –mocny pełen wzruszenia
Gorzkie lata niewoli – to polne kapliczki pamiętliwe
Drogowskazy zbłąkanych- ostoje polskości- opoki*

*Wolność to wszystko co wybierać możesz- w mądrych
Prawach szukaj podpowiedzi – rozwagi dodaj Jezu –
Rządzającym- by zła i niedostatku nie cierpieli rodacy-*

*Wolność pojmować trzeba uczciwie nie mieści obłudy
I przemocy to gorące słowo- wszyscy musimy przed
Bogiem rachunek- co uczyniliśmy dla Ojczyzny dobra*

*Niech nie lęka ten co prawdę ceni że w wieku nowym
Nie spełnia wymogów- w szaleńczym wyścigu pychy do
Bogactwa – pogubiono wartości ratować trzeba-byśmy
Dziedzictwa nie zmarnowali i godne imię zachowali...*

Betty

Bronisława Betlej
ul. Jesionowa 23
38-460 Jedlicze

Wykonać rozkaz

*Na szos skrzyżowaniu knajpa mała
W środku pośpiechu- władzy okupanta
W centrum widoczności –mówi przysłowie
To miejsce najlepsze na punkt bezpieczny
Zmylić może przebiegłość i samego diabła*

*Rozkaz- ukryte gazetki zdradza denaturat
Mdlący zapach- uraz nadal pozostał
Dziewczęce warkocze przecinały pośpiech
Ostrożność w obronę – tak powiedziano
Droga niepewna- wszystko zdarzyć się może*

*Kolumny samochodów wrogie spojrzenia
Żołdaków żądnych zabijania— przejść jak-
Wreszcie mała przerwa – najszybciej jak
Mogłam przebiegłam przez drogę – śpiew
Chrapliwy butny – gnał uparcie –za mną*

*Obojętność udaję choć lęk pęta stopy
Nie patrzę nie słucham- ale ucha głębia
Łowi każdą inność – wreszcie klamka
Drzwi skrzypią na alarm- serca gong
Pośpieszny- - z cienia oczy podejrzliwe*

*Cicho mówię hasło-szarpnął mocno rękę
W komórki zakamarkach oddaję bibułę
Zostawiam meldunek – powielone druki-
Wciska w rękę pakunek –ciężki kształt
Poznałam -śmierć znaczy –bunt -zemstę-*

*Mówi komu oddać - wychodzi ostrożnie
Droga wolna –uciekaj szybko- nie oglądaj
Przez znajome drogi- oczu stróże wierni
Idą ze mną - prędkie stopy skoki zajęcze
Zaciśnięte pod pachą abecadło buntu...*

BRONISŁAWA BETLEJ
JESIONOWA 23
38-460 JEDLICZE

*Drogą ofiarowania-straszliwej udręki
W imię wolności i świętych praw wiary
Oznaczyli istnienie-pochyl głowę
Złóż w hołdzie modlitwę i cichą zadumę
Pamięci zamęczonych-pomordowanych...*

*Tym którzy cierpieli –nieludzki ból
Umierając powoli-zakatowanym w imię
Obrony wiary i wolności słowa w hołdzie
Modlitwę i chwilę zadumy-oto człowiek
Człowiekowi okrutny los-nienawiść-
Historii- nie wolno zapomnieć..*

*Zapisane niech będzie po wszystkie czasy
Ból i osamotnienie konających w mękach-
Okrucieństwo bez uznawania człowieczeństwa
Krwawa łaźnia zgotowana bratu-za to że
Ukochał wolność i prawdę...*

*Z pamięci wyłuskane –trudne jak orzech
Wspomnienia –gwałtu na cierpiących
Umierających w poniżeniu i rozpacz
W osamotnieniu w buncie i bezradności
Groby bez krzyży –tylko matka ziemia
Zna na pamięć imiona nie notowane...*

*Pochyl głowę-usłyszysz echo ostatniego jęku
Zadęzonego skazańca--cierpieniu oddaj
Uszanowanie- wielkości Jego bólu nie określisz-
Nie masz podłogi przed którą by się cofnął
Ten który w nienawiści zagubił sumienie...*

*Królu świata- Ojciec nasz- dlaczego tyle
Przemocy i bólu- jeśli wszyscy dziećmi
Boga-w nienawiści topią miłość do brata
Krwawe żniwo przemocy- echo tamte katusze-
Powtarza- byś poznał –byś się opamiętał....*

*na Wiersze prof. J. B. lub
Jako materiały
Broszury
Belle*

Najazd III Rzeszy na Polskę

*Czy można zapomnieć dzień- który rozpoczął
Krwawą sagę – ostatni wolny ojczysty hymn-
Na długo zakazany-1 września – skąpany rosą
Nowy świt –nagle z głośnika jak grom komunikat-
„Dziś w godzinach rannych Niemcy przekroczyli
granice Polski- a więc wojna” słowa grozy–”
Uwaga- uwaga-ogłaszam alarm dla miasta Warszawy „*

*Czy można zapomnieć ryk samolotów niebo kaleczone
Połamany czarnym krzyżem- tony bomb zrzucone
Na miasta ciche wioski- rafinerie- cysterny pękające
Zwały żelastwa wyrzucane potężną siłą eksplozji w górę
Płomienie niszczące nadzieje- czarne smoki dymów
Pieńko-oto jaki los zgotowała ludziom pycha i nienawiść*

*Zapomnieć tamto przerażenie starców bezradnych -
Wzywających Boga- matki tulące dzieci z myślą trwożną
O tych którzy jeszcze walczą by obronić od wroga –
Zachodu godziną ośmiornica lęku dopadła bezbronnych
Strach sparaliżował stopy z za góry ślepieńcy - cyklopa –
Ryczące motory – wilki wietrzące ofiary - wataha –*

*Nie można zapomnieć –tylu zginęło w straszliwych
Męczarniach w poniewierce nie zliczy też matek –
Rozsypanych grobów- śmierć i przemoc taniec –
Terror straszliwy- niewola w noc - w każdej dobie-
Termopile Ojczyste jeszcze żywe-Bohaterowie bez
Granicy wieku- wciąż uparci w tej nierównej walce-*

*Dziś odznaczenia dla Tych którzy przeżyli-uznania
Doczekali – po mrocznych czasach kłamstwa –umarłym
Hołd oddajmy – przywołajmy na apel –umierających
Na polu walki w partyzanckich szeregach –zameczonych
W obozach – rozstrzelanych – Polskie drzewa pamiętają
Gorzkie grona zemsty- jeszcze sen rozkazem dyktuje
Zadania-oczy widzę- młodych – pięknych i upartych –
Odeszli do Boga –wolność krwią - godnością okupili...*

*Wojna i śmierć
Złoty*

Rocznica Powstania Armii Krajowej

*Wspomnienia żywe –gorący lak-tyle minęło
Historia trwa -wciąż tamte oczy-tamten ból
Żniwo okrutne nienawiści-powraca nocą
Rocznice alertem żywych dla umarłych-
W pamięci pozostali nadal-nikt nie wykreśli
Z kalendarzy –ani czas przebiegły-ślubowanie
Pamiętam- najważniejsze z wszystkich –
Na dozgonność- ofiarowanie tego kim byłam
I jestem-wciąż wierna-bowiem przysięgałam
Miłość- ojczyściej ziemi-wierze i tradycji-*

*Hołd poległym –zadęczonym w obozach
Kazamatach i rozstrzelanym zakładnikom-
Hołd wywiezionym na niewolniczą pracę
W uwłaczających godności łapankach-
Nie zapomni – który przeżył niewolę-
Dzieje narodu jak kamień nagrobny
Bierze w posiadanie nieustępliwość mchu-
Krzyży rozpięte ramiona obejmujące
Ostatni krzyk- mówią –uszanej wolność
Opłaconą krwawo-jazgot natrętny-jeszcze
Wrośnięta w korę kula-jeszcze spłoszony
Szum skrzydeł ptaków –ucha się trzyma -
Potem cisza-której goryczy nie wyrazi nikt
Zapomnieć- grzechem nie do odpuszczenia-*

*Dziś w Rocznicę Patronów Waszej Szkoły-
Wielu było żołnierzy AK. Zamyśleniu chwilę
Oddajcie- wielkim darem wolność-ważny
Każdy dzień w zdobywaniu wiedzy w wieku
Łączenia narodów –otwierania granic-
Godnych następców oczekujemy-Wasz czas
Nadchodzi-lecz najpierw uszanujcie tamten-
Ołtarzem był dziejów-godności przodków-
Uczcie się od Nich miłości ojczyzny-ona nie
Krzywdzi –wciąż dobra jak matka-tylko czas
Pazernie rzeźbi inne hasła puste jak kolorowe
Afisze które wiatr dziejów niweczy-jak bez
Pokrycia słowa- wiele można uczynić dobra –
Byśmy żyć mogli w wolnym sprawiedliwym
Bez nienawiści świecie...*

14 lutego 2003

*Zreviszowa
Zetty*

*W Hołdzie Oficerom i Żołnierzom
Inspektoratu AK na Podkarpaciu*

*Z kalendarza serca wybieram daty- wspomnienia z łąki młodości-
Kwiaty wyrosłe z prawdy - twarze młode – oczy pełne wiary-
Czas okrucieństwa ściał kwiaty ziemię nasycił krwią ofiarowania
Czas wolność zrodził z Ich ofiary-powracanie pamięci boli dotąd-*

*Niech wywoła na apel Bohaterów- Ich wielką odwagę byśmy
Wolni byli –hymn ojczysty echem od gór po Bałtyku wody- co było
Zakazane – dziś wyśpiewać wolno-niech nie dziwią się młodzi –
Nas jeszcze świst pejcza boli- jeszcze łufy otchłań w serce mierzy-
Wtedy pytanie prędkie niecierpliwe za co śmierć –czy za miłość do
Ziemi ojczystej-zaciskają się pięści na to wspominanie-kadr po kadrze
Pamięć przesuwają obrazy-butni najeźdźcy Polskie drogi tratuja
Marsz zdobywców- dreszczem -słupy ogłoszeniowe oblepione grozą
Nazwiska zakładników oznaczone śmiercią - pomścić – ocalić- nie pozwolić
Przemocy-coraz więcej udręki- coraz gorsze piekło bunt parzy-*

*Partyzanci szeregi przemykają zmęczone –noce wyzwaniem - walką - ojczyste
Lasy – wąwozy- ustronia –gorączkowy wysiłek- nie poddać się – przetrwać-
Przysięgę pamiętam – nadal jestem wierna –zapisalam w pamięci bunt i
Walkę- zapisalam nadzieje- Stwórca pozwolił wolności doczekać – miłość
Pomnożyć do ojczyzny -tyle wycierpiała-tak bolała bezradność gdy pijani
Żołdacy z psami polowanie w okrutnej nagonce na bezbronnych rodaków –
Gnani do ciężarówek pod razami kolb karabinów opór beznadziei- krzyczeli
Powiedźcie rodzinie- wielu nie wróciło- piekło przestuchań- więzienia - obozy
Dantejskie sceny - egzekucji- codziennie- grabież-pożary- straszliwe memento –
Namnożyło grobów – jeszcze drzewa cierpią jękiem umierania - jeszcze kula
Wrośnięta znak czasu niewoli-postuchaj i oceń dziś gdy jesteś wolny-*

*Przed pomnikiem Oficerów i Żołnierzy AK – kronikę historii odnawiamy -wiatr
Jesienny echo żalu matek i żon tamtych- Ich oczekiwania na bliskich- nie
Wrócili– po całym świecie rozsiane Polskie groby –potem- jakby mało było-
Knut stalinowski - dopełnił ofiary – ginęli którzy przeżyli – fałszywe wyroki –
Każń dla Bohaterów – dziś kronikę historii oddajemy młodym –doceńcie
Wolność – honor i Ojczyznę – Ojczyzna znaczy jedność –dom cichy -przystań –
Wolność biedna się rodzi - niech winą nie będzie- pomnażajcie ufność wierni
Historii grobów nie zapomnijcie- sagę dziejów piszcie godnością i wiarą..*

2 października 2004

*Brigitte
Belle*

16 stycznia 1945 Dominikowice

Świt wyjęty z koszmarów- świt prawdy -czarne dymy uwieziły zorzę
kręgle kul toczyły zażartą walkę życia ze śmiercią- świt wyjęty z długiego
oczekiwania z heroicznych zmagañ których ceną wymarżona wolność-

Małeńkie okienko piwniczne przesączało ogniste blaski by za chwilę
ciemność jeszcze bardziej przerażająca-ołowiane szerszenie kąsały
natrętnie- upadali gęsto ścieląc drogę innym - żywi szli nie oglądając się
za siebie- huk plujących ogniem katuszy -głuszył jęk umierających- ryk
samolotów pełzających prawie po ziemi - łomot serca wyczekujący niepewny
w środku tego piekła - na to co się wydarzy- nagła chwila ciszy zawisła
znakiem zapytania-

Gnana nieposkromioną ciekawością ostrożnie wyszłam- pozornie nic -
kłęby mazistego dymu gubiły widoczność- pod smukłą czereśnią usiłowałam
przebić spojrzeniem kurtynę chmur- nagła salwa- trzask spadających kolejno
smukłych olch -przeciętych seria w połowie- błyskawica myśli - byłam celem -
uratowały mnie drzewa-wrośnięte w krajobraz nad płynącym strumieniem były
ważną częścią mojego dzieciństwa - pod ich ostoną wypłakiwałam ból sierocy-

Znowu ryk samolotu - powiew lecącego nisko powalił na ziemię- bałam się
podnieść głowę- znów cisza brzęcząca w uszach - w załamaniach kłębow dymu
dostrzegłam szare niczym zjawy postacie- szły szeroką tyralierą - padające i
podnoszące widma uparcie bez sprzeciwu- to już nie mundury butnych żołdaków
Wermachtu , to brudne obdarte głodne niezliczone szeregi - penetrującej -
bezwzględnej - drapieżnej i zaborczej armii wyzwalającej-

Po długich latach zniewolenia pierwsza godzina wolności stała się obawą -
rzeczywistość przeczyła wyobraźni-obrazy coraz bardziej zaskakujące coraz
bardziej niepewne wobec przewalających się przez długi korytarz sieni domu
pijanych grabiących ostatki pożywienia i tego co jeszcze pozostało po długim
czasie okupacji hitlerowskiej - staliśmy zdumieni i bezradni pod ścianą -
sprzeciw znaczyłby najgorsze-

Wciśnięta - za plecami Wujka i kuzyna szeroko otwartymi oczyma poznawałam
nową historię której żniwo zrodziło ciąg dalszy okrucieństwa nieprawości i
kłamstwa - którym karmiono w imię czerwonej wolności w której oszalała od
nienawiści śmierć zbierała okrutne żniwo...

Brigitte Bell

Stan Wojenny – ✂ - Lecie

*Data gorąca jak lak pamiętnej nocy grudniowej –
Mroźnej – czarnej o niepojętym znaczeniu–*

*Nie zrozumie przemocy na odkrytym sercu młody –
13 grudnia –ekran telewizora – cedzi truciznę
Słowa Generał – zabija nadzieję wolności-
Noc grozy– noc straszliwej przemocy na żywym
Narodzie - noc kibitek z ognistymi ślepiami
Reflektorów pędzących w stronę Sanoka –
Noc milczących telefonów i ludzkiego buntu
Uwieszonego na niemych ustach-*

*Szpitalne okno- korytarze z tupotem stóp
Spłoszonych – uciekających od ciszy-
Ordynator przekazuje chorym rozkaz Władz-
Wszyscy o świcie opuścić muszą szpital-*

*Byłam – widziałam zapisałam w sercu i
Pamięci- noc okrutną katorgi wolnych dusz –
Lecz nie zdławi ani zgasi iskry jeśli rozgorzała
Żarem mocnym solidarnym –dość białych plam –
Dość kłamstwa i goryczy-stało się faktem
Oczekiwane ofiarowanie- opadła ciężka kurtyna-
Duch mocny- słowa Papieża stały się faktem..*

Bóg – Honor Ojczyzna

*Słowa - przed którymi Polak czoło pochyla-historii
Salut oddaje – jeśli doznał nieprawości czasu –
Buntu i heroicznej walki o wyzwolenie z jarzma -*

*Żywi – zapobiegliwi sprawili by nie zginęła pamięć
Dokonano pięknego aktu odsłonięcia tablicy w 85- lecie
Powstania Organizacji Związku Inwalidów Wojennych
W Opolu- hołdu tym którym zawdzięczamy wolność
Żołnierzy walczących na wszystkich frontach I i II wojny
Okaleczonych – na ciele i duszy ogromem nieprawości
Także matek i wdów po poległych i zmarłych inwalidach*

*Wojenną historię każda noc i dzień pisze- rany lakiem bólu
Zapomnieć nie pozwolą odważnych pełnych wiary w zwycięstwo
Wielu odeszło-żyją jeszcze nieliczni świadkowie tamtych dni
Dokumentują sprawiedliwą pamięć- dla pokoleń- odsłonięty
Na Opolskim Ratuszu- dokument cenny historii Ojczystej-
Wolności imię piękne- pozwala budować jutro-wierzyć
W spełnienie i wielkość kraju- o który walczyli i umierali
Przelewali krew – spełnieniem pieczętowali ofiarowanie-*

*Odchodzą kronikarze tamtego czasu- kurczą się szeregi-
Nie zginie zapisane słowo i treść głęboka ze studni wieku
Dobry los pozwolił przeżyć by przekazali Wam młodym
Gehennę czasu ofiarowania – wicher nowych czasów odziera
Drapieżnie prawdę- groby ojców i braci sumieniem narodu-*

*Hymn ojczysty pręży obolałe plecy –oto zjawili się na alert
Tamci młodzi – piękni pełni woli walki uzupełniają szeregi
Krzyżują się spojrzenia pytaniem czy wypełnione zostało o co
Walczyli- czy testament zapisany inkaustem krwi uszanowali
Następcy –czy zobowiązanie wierności – sprawiedliwości dla
Braci –uczciwości wobec wiary i tradycji jest przestrzegane –*

*Snują myśli dialog z prawdą – co zostało a co mogłoby być
Spełnione w imię wielkości i godności ojczystej ziemi i narodu-
Łopoczą na wietrze sztandary – hymn gorący uwalnia wzruszenie
Oto są którzy nie sprzeniewierzyli pamięci-historię i tradycje wiernie
Przekazują – przyjmijcie hojne wiano – uszanujcie i pomnóżcie...*

*Zella
Zgracis Toera*

Spotkanie z twórcami

USTRZYKI DOLNE. Teresa Kaczorowska, dziennikarka i poetka, i Leon Chrapko, znany malarz i również poeta, spotkali się z młodzieżą z miejscowego Zespołu Szkół Licealnych.

Spotkanie autorskie odbyło się w miejscowej Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej. Miał w nim uczestniczyć pisarz Wiesław Myśliwski, który jednak, ze względu na stan zdrowia, w ostatniej chwili odwołał swój przyjazd.

Teresa Kaczorowska urodziła się na Suwalszczyźnie, a obecnie mieszka w Ciechanowie. Jest dziennikarką lokalnego dodatku „Gazety Wyborczej”. Zna biegle dwa języki: francuski i angielski. Jest autorką trzech reporterskich książek: „Wyrwani z gniazd”, „Nie odpłyną rzeki snu” i „W cieniu araukarii” (o Polonii brazylijskiej). Wydała także tomik poezji pt. „Dotyk prawdy”. Pod jej redakcją ukazała się też biograficzna encyklopedia regionalna pt. „Kto jest kim w Ciechanowskim” oraz album poetycko-plastyczny pt. „Twórcy... drzewa ziemi naszej”. Najnowszą jej książką jest „Kiedy jesteście, mniej boli...”, zawierającą osiemnaście reportaży opisujących losy rodzin oficerów pomordowanych obozach jenieckich w Kozielsku, Starobielsku, Ostaszkowie, Katyniu, Miednoje i Charkowie.

- Problem zbrodni katyńskiej intrygował mnie od najmłodszych lat - powiedziała Teresa Kaczorowska. - Decyzję o napisaniu książki podjęłam cztery lata temu, po otwarciu cmentarzy w Katyniu, Charkowie i Miednoje. Podczas uroczystości poświęcenia tych nekropolii ujrzałam synów i córki

pomordowanych oficerów. Zobaczyłam ich ból, gorycz, a jednocześnie ulgę, że mogą pogrzebać swych ojców i mówić o tej masakrze bez strachu. Zbrodnia katyńska nie jest znana w świecie. Nie została do dzisiaj osądzona. Pisząc książkę doszłam do wniosku, że rodziny te czekają w tej chwili przynajmniej na słowo przeproszam.

Leon Chrapko mieszka w Bóbrce koło Soliny. Jest znanym malarzem i poetą. Jak sam przyznał, od momentu operacji krtani było u niego więcej refleksji poetyckiej niż malarskiej. Wśród zbiorów wierszy znalazły się: „Ta nasza ziemia”, „Białe notatki”, „W poszukiwaniu Arkadii”. Najnowszy zbiór wierszy pt. „Zofia i Dymitr” ukazał się w 2002 r. i poświęcony jest rodzicom poety. Leon Chrapko napisał także „Zapiski suchorzeckie” (nazwa od miejscowości Suche Rzeki w Bieszczadach, gdzie często bywał na obozach harcerskich jako instruktor harcerstwa). Na wydanie czeka jego powieść „Tętno”. Prócz uprawiania poezji Leon Chrapko maluje obrazy. Swoje prace wystawiał w wielu galeriach w kraju i za granicą.

- Cieszę się życiem, tym bardziej że jest mi ono dane po raz drugi - stwierdził Leon Chrapko. - W pierwszym okresie twórczości byłem bliski symbolizmowi. Po operacji bardziej preferuję neoimpresjonizm. Inspiruje mnie wszystko, co nas otacza, jest to czasem refleksja chwili. Krytycy malarstwa zarzucają mi, że uprawiam w malarstwie poetyckość. Natomiast krytycy literatury twierdzą, że w prozie stosuję malarski opis. To chyba jest mój znak, moja linia papilarna, wyróżniająca moją twórczość.

WOJCIECH DOMISZEWSKI

Fot. Autor (2)

Teresa Kaczorowska jest prezesem Związku Literatów Polskich - Oddział w Ciechanowie, gdzie redaguje i współtworzy „Ciechanowskie Zeszyty Literackie”. Jej hobby to sztuka. Tka gobeliny, maluje obrazy olejne i wielkanocne pisanki.

Leon Chrapko cieszy się życiem, które, jak sam określił, zostało mu dane po raz drugi.

Konstytucja

Chlubne karty historii

3 Maja jego historia jest sumieniem narodu- powracanie porą urokliwych krajobrazów ziemi ojczystej wyzwala uczucia wzruszenia i wielkiej zadumy nad mądrością tych którym przypisana godność i dbałość o sprawiedliwe rządy o prawdę uczciwość każdego rodaka na ziemi która domem rodzinnym- oto przykład zwycięstwa rozsądku nad prywatą - jest wzorem jak zapewnić sprawiedliwość i dobrobyt – uszanowanie każdego obywatela – w wolnym kraju-

Wolność – jej imię nie ma granic bo jest jak chleb bez którego umiera człowiek- ofiarowanie krwawe ojców jest chlubą Narodu którego dzieje wpisane w historię- długą i bolesną drogę przez udrękę w imię zwycięstwa - hymn wolny wzrusza napawa dumą że po tylu doświadczeniach jesteśmy wciąż zdolni do bohaterskich czynów –mogły rozsiane po naszej i obcej ziemi –są wizytówką Polaków – niezłomnych w walce o wolność- chylą się sztandary w cichym łopocie szmer opowieści a treść ich nie zgłębiona głęboka jak cierpienie i gorycz niewoli-

I oto Sztandar najdroższy wspomnieniem tamtych gorzkich dni – Sztandar którego drzewce nie mogą już utrzymać starcze dłonie – odchodzą weterani tamtych walk –przed tronem Chrystusa Króla i Najświętszej Matki Królowej ostatni salut na ziemi - przed sędzią niebieskim zdają rachunek z wypełnienia swojej powinności-

Dziś trudne do wyobrażenia przez młodych łzy starców gdy Wam Młodzi powierzają najświętszy znak godności i honoru Żołnierzy AK którym trudne zmaganie z okupantem zabrało młodość pełną marzeń a ofiarowało gorycz i poniżenie- Dbajcie o ten piękny symbol walki i nadziei zwycięstwa – Bóg –Honor – Ojczyzna- niech będzie zapisane to hasło w Waszych sercach teraz i na zawsze gdy nas już nie będzie – Wy stanowić będziecie o wartości i prawdzie tych słów- Bądźcie godni i oddani miłości Ojczyzny -która tego poświęcenia potrzebuje teraz i zawsze-

Nie uciekajcie z ojczyzostego kraju – w imię lepszego życia – by być wyrobnikami u obcych – szukajcie nowych dróg jak uzdrowić ubogacić nasz kraj którego imię Polska – niech będzie zapisana w kronice narodów zaszczytna dbałość i mądrość pokoleń – Wspomóż Chryste Królu Wszechświata i Najświętsza Królowo Polski której wciąż oddajemy się w przemożną opiekę.

Kolejność i pośpiech losu sprawia że nowy piękny Sztandar z głębokim w treści napisem na piękny Jubileusz 85 lecie Ochotniczej Straży Pożarnej i 690 –lecie Męcinki staje wśród innych – dając wyraz gotowości pomocy bliźnim w trudnych wypadkach pożarów nieszczęść –i niech patron Święty Florian sprawi – by służył potrzebujących tej nagłej pomocy –

Wielka jest potrzeba ludzkiej życzliwości w każdym czasie i miejscu nikt nie zna do końca swojego losu- Stara z głębokimi tradycjami Miejscowość Męcinka z którą mi przyszło związać swój los na zawsze choć włączona do Miasta które obchodzić będzie 40- lecie istnienia – mieszkańcy tej dzielnicy wciąż wspominają dawne czasy-

Oto święto patriotyzmu nie tylko lokalnego ale wielkie święto nadziei na rozwiązanie trudnych spraw ojczystych – Niech nas wspomóż łaska Boga i Najświętszej Matki byśmy bezpieczni – w zgodzie i wspólnym wysiłku karty kroniki w wolnej – Ojczyźnie z szacunkiem –miłością do Boga kraju i braci zapisali..

3 Maja 2007

Gracjan Bielecki

Druga Wojna Światowa

60 lat – a we mnie wciąż echem – –łuny nocą -
Kopanie w drzwi –rewizje- wrzask żołdaków –
Jeńców sponiewieranych szeregi w niewolę –
Gorzkie wspomnianie – bezradnego buntu
Lękam się wilczurów-oprawców Gestapo
Pamiętam - oko cyklopa i palec na cynglu -
Wciąż czytam litanie zakładników skazanych
Tamte afisze -czarne od grozy nazwisk kolumny-
Przypomina niebo-ryk stalowych ptaków- bomby
Siejące zniszczenie –jazgot egzekucji- osuwające
Ciała na bolesną ziemię- różaniec łez sierocych
I była leśna cisza –nocne drogi – rozkazy trudne

Przesyłki z ołowianą śmiercią – przeznaczeniem
Niepewne- rozkazy pośpieszne – gazetki z wonią
Denaturatu – z oczekiwanym zapisem nadziei-
Godziny wlokące nerwowo do akcji –potem wieści
Hiobowe- nie wrócił – aresztowany- zamęczony
Rozstrzelany- poległ Bohater w imię świętej sprawy
Obławy - łapani- jeszcze w uszach krzyk tamtych
Uciezka rozpaczliwa –by nie dopadli – do pracy
Niewolniczej w Rzeszy- przemocą tłoczą złapanych
W samochody- kolbami opór łamią – żalony krzyk
Przez opustoszałe ulice leci -powieźcie rodzinie –

Tamto niebo - różgami reflektorów ranione bezsenne
Noce z jękiem gongu –ogniem miotaczy trawione domy
Ludzkie pochodnie – ratujące życie –dantejskie noce
Nie zapomnę- szeroko otwarte oczy pisały historię-
Przywołuję na apel twarze młode-oczy z błyskiem wiary
W spełnienie –to dla niej krew – upragniona wolność
Matka ziemia synów przyjęła –kurhany – mchy otuliły –

Przyszła wreszcie nadzieja zmartwychwstania –wiosną
Przyniosła niepokój –pytania bez odpowiedzi- zdradzone
Zaufanie -nienawiść i kłamstwo- oczekujące matki żony
Daremnie – zginęły tysiące- masowe groby – zdradziecko
Pomordowanych - za miłość do Ojczyzny- zmowa milczenia
Dokąd –niemi świadkowie drzewa w leśnej głuszy -rany
Zabliźniają –gorzkie - niezrozumieniem straszliwej zbrodni...

Betty

T. 3760/4SK

Betlej Bronistawa z d. Hoźniak
ps. „Monika”

IV. Korespondencja - list z Fundacji APAK
do relatorki z dnia 3. 04. 2007. r. kserokopia
A-4, k. 1. s. 2.

Szanowna Pani

3 04 2007r.

Cieszymy się z nawiązanego kontaktu z Panią jako
efektowi Memoratu gen. Marii Wittke.

Na podstawie przysłanych materiałów (transkrypcji) została zrehabilitowana
teczka osobowa o numerze inwentarza 3760/1884 na Pani nazwisko.

Mamy prośbę by przesyła nam Pani własną relację-życiorys
ponieważ relacja jest najważniejsza jako dokument, także zdjęcie
legitymacyjne. Wszystkie wiersze są piękne. Gratulujemy Pani.

Zapraszamy na uroczystości odsłonięcia pomnika gen. Marii Wittke.

Może narodzi się nowy wiersz poświęcony tej wielkiej Polce -
twórczyni Wojskowej Służby Kobiet.

Serdecznie pozdrawiamy, życzymy nieosłabych Siąg

Z szacunkiem Anna Rojewska, dokumentalistka działu Archiwum
HSK

Fundacja
„Archiwum i Muzeum Pomorskie AK
oraz Wojskowej Służby Polek”
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93
tel./fax: 056/65 22 186, e-mail: fapak@wp.pl
www.um.torun.pl/AK

Szanowna Pani

Bronisława Bettej

ul. Jesionowa 23

38-460 Jedlicze

BETLEJ Bronisława